

Från: Emma J Ottosson <emma.j.ottosson@regeringskansliet.se> för KN Nm <kn.nm@regeringskansliet.se>
Skickat: den 30 januari 2026 09:57
Ämne: [extern] Remittering av Naturvårdsverkets delredovisning av uppdraget att se över vilka arter som bör vara nationellt fridlysta. Svar senast den 30 mars 2026.
Bifogade filer: Konsekvensbeskrivning av förslag på arter som bör vara nationellt fridlysta (1).pdf; Förslag på arter som bör vara nationellt fridlysta (1).xlsx; Delredovisning av uppdraget att föreslå vilka arter som bör vara nationellt fridlysta (1).pdf; Remissmissiv Naturvårdsverkets delredovisning av uppdraget att se över vilka arter som bör vara nationellt fridlysta KN202600195.pdf

Uppföljningsflagga: Följ upp
Flagga: Har meddelandeflagga

Kategorier: Björn
AppServerName: public360_prod
DocumentID: RR 2026-18:01
DocumentIsArchived: -1

Remittering av Naturvårdsverkets delredovisning av uppdraget att se över vilka arter som bör vara nationellt fridlysta.

Remissvaren ska ha kommit in till Klimat- och näringslivsdepartementet **senast den 30 mars 2026**. Svaren bör lämnas per e-post till kn.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till kn.nm@regeringskansliet.se. Ange diarienummer KN2026/00195 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Frågor under remisstiden besvaras av Fredrik Granath, tel 08-405 95 81, e-post fredrik.granath@regeringskansliet.se

Svaret bör lämnas i två versioner: den ena i ett bearbetningsbart format (t.ex. Word), den andra i ett format (t.ex. pdf) som följer tillgänglighetskraven enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service. Remissinstansens namn ska anges i namnet på respektive dokument.

Remissvaren kommer att publiceras på regeringens webbplats.

Remissen innebär att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i Naturvårdsverkets delredovisning.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Naturvårdsverkets delredovisning kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria [Svara på remiss \(SB PM 2021:1\)](#) Den kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Petter Hojem
Departementsråd

Emma Ottosson
Departementssekreterare
Naturmiljöenheten
Klimat- och näringslivsdepartementet

Tfn 08 405 9427

Mobil 076 1477989

emma.j.ottosson@regeringskansliet.se

www.regeringen.se

Regeringskansliet

Klimat- och näringslivsdepartementet
Naturmiljöenheten

Remittering av Naturvårdsverkets delredovisning av uppdraget
att se över vilka arter som bör vara nationellt fridlysta

Remissinstanser

1. Affärsverket svenska kraftnät
2. Birdlife Sverige
3. Boliden
4. Boverket
5. Dorotea kommun
6. Ekologiska lantbrukarna
7. Energiföretagen Sverige
8. Energimarknadsinspektionen
9. FAM AB
10. Forest Stewardship Council (FSC)
11. Fortifikationsverket
12. Försvarsmakten
13. Göteborgs botaniska trädgård

14. Göteborgs kommun
15. Göteborgs universitet
16. Havs- och vattenmyndigheten
17. Hedemora kommun
18. Hudiksvalls kommun
19. Härjedalens kommun
20. Jokkmokks kommun
21. Jägarnas Riksförbund
22. Karlstads kommun
23. Krokoms kommun
24. Kungliga Skogs- och Lantbruksakademin
25. Kävlinge kommun
26. Lantbrukarnas riksförbund (LRF)
27. Lantmännen
28. Ljungby kommun
29. LKAB
30. Luleå kommun
31. Lunds universitet
32. Lycksele kommun
33. Länsstyrelsen i Blekinge län
34. Länsstyrelsen i Dalarnas län

35. Länsstyrelsen i Gotlands län
36. Länsstyrelsen i Gävleborgs län
37. Länsstyrelsen i Hallands län
38. Länsstyrelsen i Jämtlands län
39. Länsstyrelsen i Jönköpings län
40. Länsstyrelsen i Kalmar län
41. Länsstyrelsen i Kronobergs län
42. Länsstyrelsen i Norrbottens län
43. Länsstyrelsen i Skåne län
44. Länsstyrelsen i Stockholms län
45. Länsstyrelsen i Södermanlands län
46. Länsstyrelsen i Uppsala län
47. Länsstyrelsen i Värmlands län
48. Länsstyrelsen i Västerbottens län
49. Länsstyrelsen i Västernorrlands län
50. Länsstyrelsen i Västmanlands län
51. Länsstyrelsen i Västra Götalands län
52. Länsstyrelsen i Örebro län
53. Länsstyrelsen i Östergötlands län
54. Malmö kommun
55. Matfiskodlarna

56. Mellanskog
57. Mönsterås kommun
58. Nacka tingsrätt, Mark- och miljödomstolen
59. Naturhistoriska riksmuseet
60. Naturskyddsföreningen
61. Norra skogsägarna
62. Norrköpings kommun
63. Polismyndigheten
64. Regelrådet
65. Riksantikvarieämbetet
66. Sametinget
67. Sandvikens kommun
68. SCA skog AB
69. Skogforsk
70. Skogsindustrierna
71. Skogsstyrelsen
72. Skogssällskapet
73. Skydda skogen
74. Skövde kommun
75. Statens fastighetsverk
76. Statens jordbruksverk

77. Stockholms kommun
78. Stockholms universitet
79. Svea hovrätt, Mark- och miljööverdomstolen
80. Sveaskog
81. Svemin
82. Svenska Jägareförbundet
83. Svenska kyrkan
84. Svenska Samernas Riksförbund
85. Sveriges Allmänningskogars Förbund
86. Sveriges Fiskevattenägareförbund
87. Sveriges geologiska undersökning (SGU)
88. Sveriges Jordägareförbund
89. Sveriges kommuner och regioner (SKR)
90. Sveriges lantbruksuniversitet (SLU)
91. Säter kommun
92. Södra skogsägarna
93. Tierps kommun
94. Trafikverket
95. Uddevalla kommun
96. Umeå tingsrätt, Mark- och miljödomstolen
97. Uppsala universitet, Juridiska fakulteten

98. Vattenfall

99. Vänersborgs tingsrätt, Mark- och miljödomstolen

100. Världsnaturfonden WWF

101. Värmdö kommun

102. Västerås kommun

103. Ystads kommun

104. Åklagarmyndigheten, Riksenheten för miljö- och arbetsmiljömål

105. Ånge kommun

Information om remitteringen

Den 24 juli 2025 gav regeringen Naturvårdsverket i uppdrag att föreslå vilka arter som bör vara nationellt fridlysta (KN2025/1532). Naturvårdsverket har tagit fram sitt förslag baserat på fyra kriterier som anges i uppdraget: kriterium 1.1, 1.2, 2.1 och 2.2. Kriterierna i uppdraget är avsedda att spegla kriterierna i de fyra skyddskategorier som föreslås i promemorian Skyddet genom nationell fridlysning anpassas till arternas skyddsbehov och andra angelägna intressen (KN2025/01529), som remitterades den 24 juli 2025.

I promemorian föreslås skyddskategorier för arter som omfattas av nationell fridlysning och vilket skydd och vilka undantag som ska gälla för arter som är nationellt fridlysta enligt de olika skyddskategorierna. Kriterierna i Naturvårdsverkets uppdrag motsvarar de skyddskategorier som föreslås i promemorian och som sammanfattas nedan.

Skyddskategori 1

Kriterium 1.1 motsvarar

- skyddskategorin SK1 för de arter som är starkt hotade enligt rödlistan (skydd enligt 5 a eller 8 § och omfattas av undantaget i 9 b §).
- skyddskategorin SK1.AH för de arter som är akut hotade enligt rödlistan (skydd enligt 5 a eller 8 §).

Kriterium 1.2 motsvarar skyddskategorin SK1 (skydd enligt 5 a eller 8 § och omfattas av undantaget i 9 b §).

För vissa av de arter som Naturvårdsverket föreslår ska ges skydd enligt kriterium 1.2 anges CITES (Konventionen för reglering av handel med vissa utrotningshotade djur och växter) som den konvention som motiverar skydd. Det framgår dock av Naturvårdsverkets delredovisning att CITES-arter inte måste fridlysas eftersom CITES endast reglerar handel med arter. Det bör understrykas att kriterium 1.2 endast avser arter som Sverige är skyldigt att skydda enligt internationella överenskommelser.

Skyddskategori 2

Kriterium 2.1 motsvarar skyddskategorin SK2 (skydd enligt 6 eller 8 § och omfattas av undantagen i 9 a och 9 b §§).

Kriterium 2.2 motsvarar skyddskategorin SK2.SB (skydd enligt 9 § och omfattas av undantagen i 9 a och 9 b §§).

I de fall Naturvårdsverket anger fler än ett kriterium för en och samma art, får det förstås som att arten föreslås skyddas genom den skyddskategori som innebär starkast skydd. Skyddskategori SK1.AH innebär starkast skydd följt av SK1, SK2 och SK2.SB.

Remisstid och övrig information

Remissvaren ska ha kommit in till Klimat- och näringslivsdepartementet **senast den 30 mars 2026**. Svaren bör lämnas per e-post till kn.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till kn.nm@regeringskansliet.se. Ange diarienummer KN2026/00195 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Svaret bör lämnas i två versioner: den ena i ett bearbetningsbart format (t.ex. Word), den andra i ett format (t.ex. pdf) som följer tillgänglighetskraven enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service. Remissinstansens namn ska anges i namnet på respektive dokument.

Remissvaren kommer att publiceras på regeringens webbplats.

Remissen innebär att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i Naturvårdsverkets delredovisning.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att i svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Naturvårdsverkets delredovisning kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria [Svara på remiss \(SB PM 2021:1\)](#). Den kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Petter Hojem
Departementsråd

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

SKRIVELSE
2015-11-21

Ärendenummer:
NV-25-034007

Delredovisning av förslag till nationellt fridlysta arter

Enligt regeringsuppdrag till Naturvårdsverket att se
över vilka arter som bör vara nationellt fridlysta
KN2023/01619 (delvis) KN2023/01753
KN2023/01760 KN2023/01772 KN2024/01639
(delvis) KN2025/01532

Innehåll

SAMMANFATTNING	4
1. NATURVÅRDSVERKETS GENOMFÖRANDE AV UPPDRAGET	5
1.1 Uppdraget	5
1.2 Tolkning av kriterierna för urval	5
1.3 Genomförandet/Urval av arter	8
Synpunkter från andra myndigheter	8
1.4 Listan med förslag på fridlysta arter	9
1.5 Naturvårdsverket fortsatta arbete med uppdraget	10

Sammanfattning

Regeringen beslutade den 24 juli 2025 att ge Naturvårdsverket uppdraget att se över vilka arter som bör vara nationellt fridlysta. Översynen ska utgå ifrån av regeringen tydliggjorda kategorier och kriterier. Uppdraget kopplar an till det förslag till artskyddsregelverk som regeringen remitterat samma datum som regeringsuppdraget.

Naturvårdsverket har i enlighet med uppdraget utgått ifrån de kriterier som regeringen angett som förutsättning för listan vilka arter ska fridlysas, och tolkat innebörden av dessa. Tolkningarna har stämts av med experter inom Naturvårdsverket och i uppdraget utpekade myndigheter.

Som stöd i arbetet har Naturvårdsverket lagt uppdrag till SLU Artdatabanken att ta fram artlistor. I arbetet har de utgått från de bedömningar och klassningar som ingår i den kommande rödlistan 2025–2026, som inte är beslutad ännu.

Naturvårdsverket har utifrån en förslagslista från SLU Artdatabanken och efter kommentarer från Skogsstyrelsen, Jordbruksverket och Havs- och vattenmyndigheten gjort en preliminär bedömning av vilka arter som ska fridlysas. En utmaning vid bedömningar har varit att regelverket för arternas fridlysningskydd inte är beslutat än. Naturvårdsverket har yttrat sig över förslaget till regelverk.¹

Utifrån de av regeringen givna kriterierna föreslår Naturvårdsverket preliminärt att 255 arter ska vara nationellt fridlysta.

Eftersom Naturvårdsverket har tagit fram listan på arter som bör fridlysas nationellt under tidspress och rödlistan förfarande är under arbete avser Naturvårdsverket att göra mindre justeringar i listan och kopplade bedömningar i samband med slutredovisningen. Övriga myndigheter har även haft kort tid att lämna synpunkter på ett rörligt material.

---

¹ <https://www.naturvardsverket.se/4ab01d/globalassets/om-oss/yttranden/2025/2025-10-23-naturvardsverkets-yttrande-skyddet-genom-nationell-fridlysning.pdf>

1. Naturvårdsverkets genomförande av uppdraget

1.1 Uppdraget

Regeringen beslutade den 24 juli 2025 att ge Naturvårdsverket uppdraget att se över vilka arter som bör vara nationellt fridlysta, KN2023/01619 (delvis) KN2023/01753 KN2023/01760 KN2023/01772 KN2024/01639 (delvis) KN2025/01532.

I uppdraget ingår att

- föreslå vilka arter som bör vara nationellt fridlysta,
- ta ställning till om s.k. förväxlingsarter bör kunna vara nationellt fridlysta och, i så fall, föreslå vilka förväxlingsarter som bör vara nationellt fridlysta, samt vid behov föreslå andra åtgärder än fridlysning för förväxlingsarter, och
- föreslå hur en regelbunden översyn av arter som bör vara nationellt fridlysta kan ske.

Naturvårdsverket ska när uppdraget utförs inhämta synpunkter från Havs- och vattenmyndigheten, Jordbruksverket, Skogsstyrelsen och vid behov andra berörda myndigheter.

Naturvårdsverket ska under uppdragstiden ha en dialog med Regeringskansliet (Klimat- och näringslivsdepartementet).

Naturvårdsverket ska genomföra en konsekvensanalys av förslagen till arter som bör vara nationellt fridlysta.

Naturvårdsverket ska senast den 21 november 2025 lämna en delredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Klimat- och näringslivsdepartementet) i den del som gäller förslag till arter som bör vara nationellt fridlysta (första strecksatsen).

Naturvårdsverket ska senast den 17 april 2026 lämna en slutredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Klimat- och näringslivsdepartementet).

1.2 Tolkning av kriterierna för urval

Naturvårdsverket har tolkat de kriterier som regeringen angett som förutsättning att föreslå arter till listan. Tolkningarna har bearbetats av experter inom Naturvårdsverket och med de myndigheter som Naturvårdsverket enligt uppdraget skulle inhämta synpunkter från. Se även kapitel 1.3.

Naturvårdsverkets tolkning av kriterierna – regeringens kriterier/förutsättningar i kursivt.

Naturvårdsverket ska med tillämpning av följande kategorier och tillhörande kriterier ta fram förslag på en avgränsad lista på arter som bör vara nationellt fridlysta. Förslagen ska baseras på vetenskapligt underlag. Förslagen ska tydligt motiveras i varje enskilt fall.

Förslagen kan avse både arter som i dag är fridlysta och arter som saknar skydd i form av fridlysning. Arter som är fridlysta enligt 4, 4 a eller 7 § artskyddsförordningen ska inte föreslås vara nationellt fridlysta.

Kategorierna och kriterierna ska tillämpas så att de arter föreslås som har ett tydligt skyddsbehov som bäst tillgodoses genom fridlysning. Det innebär att fridlysning endast bör föreslås om det finns ett tydligt hot mot arten som innebär att en livskraftig population på nationell nivå riskerar att inte kunna upprätthållas och om hotet kan begränsas effektivt genom fridlysning. Bedömningen ska grunda sig på dokumenterad påverkan på artens populationsstorlek eller utbredning i enlighet med de vetenskapliga kriterier som ligger till grund för den nationella rödlistan. Även arter som Sverige är skyldigt att skydda enligt internationella överenskommelser kan föreslås.

Arter som skyddas bättre på annat sätt än genom fridlysning ska inte föreslås. Det kan exempelvis vara arter som främst förekommer i biotoper som kräver mänsklig skötsel för att deras livsmiljö ska bevaras. Det kan även vara arter som förekommer inom ett begränsat område där områdesskydd är ett lämpligare skydd.

De arter som föreslås vara nationellt fridlysta ska redovisas i dels en samlad lista där det ska framgå med stöd av vilket eller vilka kriterier som arten föreslås skyddas, dels i separata listor för respektive kriterium. Av listorna ska det även framgå om arten föreslås vara skyddad i hela Sverige eller i delar av Sverige och i så fall i vilka delar. Om en art bara är hotad i delar av sitt utbredningsområde i Sverige, kan det vara skäl för att bara skydda arten där. Av redovisningen bör det framgå vad som är det främsta hotet mot arten och hur stor artens population är.

Det ingår inte i Naturvårdsverkets uppdrag att ta ställning till om den nationella fridlysningen av en art bör kunna medföra att pågående markanvändning avsevärt försvåras. Den frågan hanteras inom ramen för det arbete som pågår inom Regeringskansliet.

Kategori 1: Arter som påverkas negativt av pågående markanvändning eller andra verksamheter

Kriterium 1.1

Arter som föreslås enligt detta kriterium är arter som är kategoriserade som akut hotad (CR) eller starkt hotad (EN) i den nationella rödlistan.

De arter som bedöms ha störst behov av fridlysning ska prioriteras. (Se även ovan förutsättningar.)

Naturvårdsverkets tolkning:

- Endast arter som är rödlistade som starkt hotade (EN) eller kritiskt hotade (CR) får föreslås här. Arter som ännu inte är färdigbedömda, men som kan bli EN får stå som VU/EN i listan. Några CR-arter har troligen redan dött ut, men ändras inte till utdöda (RE) i rödlistan förrän efter ca 50 år, normalt sett. Därför finns sådana arter med. Två av fjärilarna som föreslås, veronikanätfjäril och kronärtsblåvinge är förmodligen utdöda.
- Arter vars huvudsakliga hotbild/er bäst åtgärdas genom fridlysningskydd har bedömts vara arter som hotas av sådant som fridlysningskydd för nationellt fridlysta arter i dagsläget innebär ett skydd mot. Naturvårdsverket har bedömt att om hotet främst utgörs av klimatförändringar, försurning, övergödning, igenväxning eller brist på hävd så hjälper inte fridlysningskydd mot hoten. Eftersom ny lagstiftning ännu inte är beslutad och det ännu mindre finns ny praxis har Naturvårdsverket utgått från nuvarande praxis i bedömningen.

Kriterium: 1.2

Kriteriet avser arter som Sverige är skyldigt att skydda enligt internationella överenskommelser, t.ex. Bernkonventionen (och som inte är fridlysta enligt 4, 4 a eller 7 §). Endast i undantagsfall och om det krävs för att uppfylla internationella rättsliga skyldigheter kan arter som inte är rödlistade föreslås enligt detta kriterium. I sådana fall ska Naturvårdsverket tydligt ange skälen varför arten föreslås.

Naturvårdsverkets tolkning:

- CITES-arter måste inte fridlysnas eftersom CITES endast reglerar handel med arter, men orkidéer är begärliga att plocka för handelsändamål och för sin skönhet så därför läggs orkidéer som inte är rödlistade i 2.1 eller 2.2 i stället och om deras hotbild innebär behov av skydd från markanvändning listas de i 1.2.
- OSPAR och HELCOM-arter tas med om de inte är LC och fridlysningskydd hjälper dem, dvs om det inte är fisket/jakten som är främsta hotet.
- Arter från konventionerna som är fredade enligt jakt- eller fiskelagstiftningen listas endast om hotbilden ligger utanför det fredningen skyddar från (fiske/jakt).
- Arter från konventionerna som skyddas av art- och habitatdirektivets bilaga 5 (arter markerade med F i bilaga 1 till artskyddsförordningen) listas endast om de är rödlistade och behöver skyddet för att uppnå en gynnsam bevarandestatus.

Kategori 2: Arter som riskerar påverkas märkbart negativt av plockning, insamling m.m.

Kriterium 2.1

Kriteriet avser arter som är eller riskerar att bli märkbart negativt påverkade i hela eller delar av sitt utbredningsområde i Sverige på grund av påvisbar risk för plundring, plockning, uppgrävning, insamling, avsiktligt dödande, infångande eller annan åtgärd som riktas direkt mot exemplar av arten till följd av artens attraktiva utseende, nyttighet, samlarvärde, kommersiella värde eller av någon annan orsak och som därmed hotar artens fortbestånd i landet.

Vissa arter riskerar att försvinna eller minska till följd av insamling, bl.a. genom fångst av djur och plockning av växter för försäljning. Det kan exempelvis vara fråga om växter, vissa skalbaggar, fjärilar och andra arter.

De kräl- och groddjur som inte föreslås enligt kategori 1 ska föreslås enligt detta kriterium.

Naturvårdsverkets tolkning:

Naturvårdsverket har efterfrågat och fått förslag till denna och nedan kategori från flera av landets länsstyrelser. Alla förslag har dock inte kunnat tas med eftersom de inte bedömts uppfylla regeringens kriterier.

Kriterium 2.2

För de växter och svampar som föreslås enligt detta kriterium ska det anges om det är tillräckligt att arten skyddas genom att det är förbjudet att gräva och dra upp exemplar av dem med rötterna, samt att plocka och på annat sätt samla in exemplar av dem för försäljning eller andra kommersiella ändamål.

Övrigt

I uppdraget anger regeringen att ”arter som skyddas bättre på annat sätt än genom fridlysning ska inte föreslås”. Som exempel har regeringen angett arter som främst behöver mänsklig skötsel och de som förekommer inom ett begränsat område.

Naturvårdsverket har tolkat att detta huvudsakligen avser urvalet till kriterium 1.1.

Naturvårdsverket delar regeringens bedömning att fridlysning i de flesta fall inte hjälper mot bristande hävd. Se dock Jordbruksverkets synpunkt angående hävdarters behov av fridlysningskydd i avsnitt 1.3.

1.3 Genomförandet/Urval av arter

Naturvårdsverket har genomfört den första delen av regeringsuppdraget med stöd av SLU Artdatabanken. SLU Artdatabanken har för arbetet tillhandahållit sina egna och landets främsta artexperter. I arbetet har de utgått från de bedömningar som ingår i den kommande rödlistan 2025–2026, vilken ännu inte är beslutad. SLU Artdatabanken har lämnat till Naturvårdsverket en bruttolista över 255 arter som motsvarar ovan kriterier enligt Naturvårdsverkets tolkning.

Synpunkter från andra myndigheter

Enligt uppdraget ska Naturvårdsverket ge Havs- och vattenmyndigheten, Skogsstyrelsen och Jordbruksverket möjlighet att lämna synpunkter under uppdragets gång. Naturvårdsverket har inte sett behov att kontakta ytterligare myndigheter utom länsstyrelserna, för att hämta information om regionala bedömningar om arter som hotas av insamling.

Naturvårdsverket har fått kontaktpersoner på de tre nationella myndigheterna vilka fått tidplan för när de kan komma med inspel och sedan haft två veckor för att kommentera utskickad tolkning av kriterier och en preliminär lista. Under två-veckorsperioden har ett digitalt möte genomförts där arbetet beskrivits och myndigheterna kunnat få svar på frågor.

I ett senare skede har myndigheterna fått ett mer slutligt underlag, men då endast några få dagar för att lämna synpunkter. Anledningen till det är den korta tiden som funnits tillgänglig för arbetet och att SLU Artdatabanken under samma period varit i slutfasen av arbetet med den nya rödlistan.

Myndigheterna har alla haft synpunkter på att de haft så kort tid att lämna synpunkter på en mer slutlig lista på arter och att det är problematiskt att det är så forcerat. De har också angett att det var svårt inledningsvis att förstå hur tolkningen av kriterierna har gjorts och att det är problematiskt att regelverket för arternas fridlysningsskydd inte är beslutade.

Myndigheterna, men främst Skogsstyrelsen har haft synpunkter på vilka arter som bättre skyddas med områdesskydd. Skogsstyrelsen anser att arter med få lokaler och där arterna är svåra att identifiera eller hitta bör hanteras med områdesskydd. Skogsstyrelsen har också ifrågasatt om CITES-arter alls bör vara listade under kriteriet 1.2 med tanke på att konventionen reglerar handel.

Jordbruksverket anser att nationell fridlysning även skulle kunna gälla arter som förekommer i livsmiljöer som skapas genom mänsklig skötsel. Nationell fridlysning är i dessa fall ett kompletterande styrmedel i syfte att bevara och förstärka arters populationer. Den nationella fridlysningen kan i dessa fall kräva hänsyn vid bete, slåtter och andra jordbruksåtgärder så att åtgärder görs vid lämpliga tidpunkter eller med lämpliga metoder för att inte utrota populationer lokalt.

Myndigheterna har haft önskemål om främst tillägg av arter och i några fall justeringar av enligt vilket kriterium arten bör föreslås. Naturvårdsverket har försökt tillgodose myndigheternas synpunkter i så hög grad som möjligt inom de ramar uppdraget ger. Naturvårdsverket har dock till exempel ansett att Jordbruksverkets synpunkt om fridlysning av arter som gynnas av skötsel inte är i linje med uppdragstexten och därmed inte kunnat tillgodose det önskemålet.

1.4 Listan med förslag på fridlysta arter

Naturvårdsverket har gjort en egen expertbedömning utifrån underlag från SLU Artdatabanken och inspel från myndigheterna.

Naturvårdsverkets förslag till preliminär lista över arter som bör vara nationellt fridlysta innehåller totalt 255 arter. 171 arter enligt kriteriet 1.1, 19 under kriteriet 1.2, 75 under kriteriet 2.1 och 11 under kriteriet 2.2. Arter kan föreslås under mer än ett kriterium.

De flesta arterna föreslås preliminärt skyddas i hela Sverige. Anledningen är huvudsakligen att rödlistan är nationell och de fridlysta arterna kan visa sig

förekomma i fler län/landskap. Dock anges för två arter som föreslås fridlysa på grund av kommersiell användning/plockning, ramslök och mistel, endast fridlysa i län där förbud mot insamling för kommersiellt bruk bedöms behövas.

Populationsstorlek för varje art är angiven i form av antal troliga lokaler samt utbredningsarea (hektar) i de fall detta inte kan anges finns en beskrivning i kolumnen med kriteriedokumentation. För varje art beskrivs det viktigaste hotet mot arten och som fridlysning kan avhjälpa.

Naturvårdsverket vill påpeka att listan tagits fram under stor tidspress och därmed ska ses som preliminär. Naturvårdsverkets bedömning av förslagens konsekvenser kommer att redovisas i slutredovisningen.

1.5 Naturvårdsverket fortsatta arbete med uppdraget

Naturvårdsverket avser att vid behov justera i den preliminära artlistan i samband med slutredovisningen av regeringsuppdraget. Anledningen är att listan på arter som bör fridlysa nationellt har tagits fram medan rödlistan förfarande är under arbete, de regler som ska gälla för arterna ännu inte är beslutade och listan har tagits fram under tidspress. En viktig anledning är också att de tre myndigheterna utpekade i uppdraget därmed haft kort tid att lämna synpunkter på ett rörligt material, vilket gör att listan kan komma behövas redigeras.

Taxonomi	Vetenskapligt namn	Svenskt Namn	Taxa- kategorier	Organisations- grupp	Rödlistas 2025 Kategori	Antal lokaler	Statist område (Totalt värde)	Statist område (Totalt värde)	Kriteriekommentar	Påverkan/Hot med relation till fridlypslag
100670	<i>Cochlicopa nitens</i>	större äggknäcka	Art	Blötdjur	EN	50	200	100	Lever i rikkår och på sina Markavattning	
101288	<i>Margaritana margaritina</i>	flodpärlmussla	Art	Blötdjur	EN	628	3840	Vattenkraftsbyggnad i Vattenreglering; Förstörelse av habitat/substrat		
200060	<i>Anguilla anguilla</i>	Ål	Art	Fiskar	CR			Åren redovisade på 13 Vattenreglering; Exploatering		
101013	<i>Peromphoxenus marinus</i>	havsningsgädda	Art	Fiskar	CR			100 Havsningsgäddor har blivit Vattenreglering; Exploatering		
100453	<i>Bugtra tibialis</i>	tröskelrävsnäcka	Art	Fjärilar	EN	25	360	Arten är endast känd från Markavattning		
101300	<i>Melampus biformis</i>	vevknäppsnäck	Art	Fjärilar	CR	1	4	Arten är utlöslad i länder i Jordbrukskulturlag; Beslagning av öppen mark		
101295	<i>Melampus albus</i>	vevknäppsnäck	Art	Fjärilar	EN	9	96	Arten är utlöslad i länder i Beslagning av öppen mark; Exploatering		
101590	<i>Platycotis argyrogonatus</i>	konståndsvingne	Art	Fjärilar	CR	1	4	Arten har påträffats på ett Jordbrukskulturlag; Beslagning av öppen mark		
101612	<i>Pala lamata</i>	skåpknäppsnäck	Art	Fjärilar	EN	4	20	Arten är endast känd från Rationellt skogbruk		
101970	<i>Vetula venusta</i>	brunnsvingne	Art	Fjärilar	CR	5	20	Arten förekommer på flera Rationellt skogbruk		
102514	<i>Xestia atrata</i>	brunnsvingne	Art	Fjärilar	EN	4	16	Arten är i Europa endast Rationellt skogbruk		
101961	<i>Xestia borealis</i>	taggvingne	Art	Fjärilar	EN	40	160	Arten är känd från fem hot Rationellt skogbruk		
101965	<i>Xestia vicinosa</i>	vingne	Art	Fjärilar	EN	50	200	Arten förekommer på flera Rationellt skogbruk		
100384	<i>Arctus erosus</i>	strandstund barklär	Art	Halvvingar	EN	30	150	De två utbredningsområdena Rationellt skogbruk		
101472	<i>Oribolochus vittipennis</i>	vittvingne äggknäcka	Art	Halvvingar	EN	15	60	Arten är utbredning i Norr Beslagning av öppen mark; Exploatering		
101101	<i>Glyptotendipes agilis</i>	spinnvävsnävling	Art	Kärlsvamp	EN	50	200	100 Levande spinnvävsnävling i Markavattning; Förstörelse av habitat/substrat		
101213	<i>Limnadia lenticularis</i>	linusska	Art	Kärlsvamp	EN	50	200	Lever i skåp, sällsynta vatn Markavattning; Exploatering; Förstörelse av habitat/substrat		
17	<i>Ayga genevrensis</i>	knäppgädda	Art	Kärlsvamp	CR	1	4	I lokal med en begränsad Jordbrukskulturlag; Exploatering		
1080	<i>Arctostichia clematis</i>	hållgädda	Art	Kärlsvamp	EN	16	52	Sällsynta lokaler i Europa; Exploatering		
1524	<i>Betonica officinalis</i>	humlesuga	Art	Kärlsvamp	EN	4	24	Fåtal äldre lokaler i Skåne Beslagning av öppen mark		
337	<i>Chenopodium murale</i>	gäddmåla	Art	Kärlsvamp	CR	3	28	Förekommer i ett fåtal i Beslagning av öppen mark; Förändring i ägrotts- och inomhusmiljöer;		
204828	<i>Chrysopa polychroma</i>	huggrädd	Art	Kärlsvamp	EN	60	700	Förekommer naturligt i Skåne; Markavattning		
619	<i>Epicratis phyllanthi</i>	kal kringel	Art	Kärlsvamp	CR	60	220	Förekommer i Halland, 5 Rationellt skogbruk; Förstörelse av habitat/substrat		
1885	<i>Gerrania pneumonanthe</i>	knöglökblomma	Art	Kärlsvamp	EN	200	1500	Förekommer i västra delar Vattenreglering; Markavattning		
1487	<i>Gratiola acutifolia</i>	fläckblåst	Art	Kärlsvamp	EN	2	20	100 Lokaler i Skåne; Vatten Reglering av öppen mark; Miljögifter; Exploatering		
552	<i>Lycopodium tetridium</i>	cypresslummar	Art	Kärlsvamp	EN	25	120	Förekommer i Halland, 5 Rationellt skogbruk		
1035	<i>Mallotus dentatus</i>	strandstundspöpling	Art	Kärlsvamp	EN	3	16	16 Lokaler kända i Skåne Jordbrukskulturlag; Exploatering		
1082	<i>Nepeta cataracta</i>	katmynta	Art	Kärlsvamp	EN	28	160	Enstaka sällsynta lokaler i Beslagning av öppen mark; Miljögifter		
1088	<i>Oenanthe lutea</i>	piparrädd	Art	Kärlsvamp	EN	140	140	Förekommer endast i Skåne; Markavattning		
1161	<i>Panzeria officinalis</i>	våggräs	Art	Kärlsvamp	EN	6	24	Förekommer i ett fåtal i Skåne; Exploatering		
202007	<i>Pastinaca sativa</i>	brunnrot	Art	Kärlsvamp	CR	1	4	Ett av fåstörda arter i Skåne; Exploatering		
1242	<i>Pinguicula vulgaris</i>	stör bockrot	Art	Kärlsvamp	EN	75	275	Förekommer i ett fåtal i Skåne; Rationellt skogbruk		
1264	<i>Polypodium vulgatum</i>	ribbrotampel	Art	Kärlsvamp	EN	14	60	Förekommer sällsynt på G; Markskiljning		
1200	<i>Polystichum trapezium</i>	skogsläp	Art	Kärlsvamp	CR	1	4	En artlös lokal i ett del Rationellt skogbruk		
1851	<i>Ranunculus acris</i>	maskros	Art	Kärlsvamp	EN	800	2500	Förekommer i Skåne; Rationellt skogbruk; Exploatering		
1363	<i>Ranunculus fluitans</i>	jättemåra	Art	Kärlsvamp	EN	2	32	Förekommer endast i Skåne; Vattenreglering		
1966	<i>Ranunculus sphondylioides</i>	göddandebarn	Art	Kärlsvamp	EN	2	12	12 Aktuella lokaler i G; Markavattning		
1912	<i>Rosa tomentosa</i>	risros	Art	Kärlsvamp	CR	1	4	Försvunna i lokal i Skåne; Beslagning av öppen mark; Miljögifter; Jordbrukskulturlag		
6319612	<i>Rubus acetosella</i>	enarbjörnsblomma	Art	Kärlsvamp	EN	3	4	Enstaka lokaler i ett nytt Exploatering		
1905	<i>Rubus idaeus</i>	björnsblomma	Art	Kärlsvamp	EN	2	4	Enstaka lokaler i ett nytt Exploatering		
624890	<i>Rubus nubicus</i>	björnsblomma	Art	Kärlsvamp	EN	2	4	Enstaka lokaler i ett nytt Exploatering		
1501	<i>Rubus ulmifolius</i>	björnsblomma	Art	Kärlsvamp	CR	15	75	Förekommer i ett fåtal i Skåne; Rationellt skogbruk		
1724	<i>Tephrosia stictophylla</i>	björnsblomma	Art	Kärlsvamp	CR	5	24	Fåtal förekommer i Beslagning av öppen mark		
1722	<i>Tephrosia palustris</i>	knäppgädda	Art	Kärlsvamp	CR	2	4	Knäppgäddor förekommer i Vattenreglering		
1603	<i>Tithonus laticinctus</i>	björnsblomma	Art	Kärlsvamp	EN	2	10	Enstaka lokaler i Skåne; Rationellt skogbruk		
1628	<i>Urtica laevis</i>	vespaal	Art	Kärlsvamp	CR	10	160	Växer i ett stort område i Jordbrukskulturlag; Rationellt skogbruk		
1659	<i>Vicia parviflora</i>	ärtvicker	Art	Kärlsvamp	EN	35	160	Förekommer i Västergötland; Rationellt skogbruk		
1662	<i>Vicia villosa</i>	björnsblomma	Art	Kärlsvamp	EN	50	200	Förekommer i ett stort område i Skåne; Rationellt skogbruk		
1663	<i>Vicia sativa</i>	störvick	Art	Kärlsvamp	EN	15	60	Förekommer endast på G; Jordbrukskulturlag; Förstörelse av habitat/substrat		
1771	<i>Artemisia novoguineensis</i>	norra björnsblomma	Art	Lavar	EN	50	200	En subsoberan art i Skåne; Rationellt skogbruk		
131	<i>Ascia leucosticta</i>	guldskåp	Art	Lavar	EN	60	80	Fåtal förekommer i Skåne; Rationellt skogbruk		
130	<i>Baetis nigriventris</i>	skåpfluga	Art	Lavar	EN	600	3000	Förekommer sällsynt i Skåne; Rationellt skogbruk		
184	<i>Bryoria bicolor</i>	brunnsvingne	Art	Lavar	EN	300	1200	Förekommer sällsynt i Skåne; Rationellt skogbruk		
188	<i>Bryoria hibernica</i>	brunnsvingne	Art	Lavar	EN	12	48	Arten är känd från Skåne i Beslagning av öppen mark; Rationellt skogbruk		
188	<i>Bryoria tenuis</i>	lång brunnsvingne	Art	Lavar	EN	60	240	Arten är känd från ett 40-tal Rationellt skogbruk		
216	<i>Calicium luteolaceum</i>	skogsläp	Art	Lavar	CR	10	40	Känd från en lokal i Skåne; Rationellt skogbruk		
601141	<i>Cladonia coniocladia</i>	skåpfluga	Art	Lavar	EN	10	40	En mycket sällsynt art i Skåne; Rationellt skogbruk		
135	<i>Fellhanopsis vesicaria</i>	störvick	Art	Lavar	EN	30	240	Omkring 15 aktuella lokaler i Skåne; Rationellt skogbruk		
1150	<i>Fuscopannaria alpinum</i>	grangmelav	Art	Lavar	EN	15	100	Arten är känd från ett 10-tal Rationellt skogbruk; Vattenreglering		
229465	<i>Gyalocystis sphonopsia</i>	björnsblomma	Art	Lavar	EN	15	150	Växer på lövträd i Skåne; Rationellt skogbruk; Vattenreglering		
1112	<i>Lecanoglyphis hololeuca</i>	skogsläp	Art	Lavar	EN	40	400	Arten är känd från ett 40-tal Rationellt skogbruk		
962	<i>Logogonium fulvum</i>	strandstundlav	Art	Lavar	EN	25	100	Växer vid strandbaser av Rationellt skogbruk; Vattenreglering		
980	<i>Lobaria amplissima</i>	jätteslav	Art	Lavar	CR	75	1000	En subsoberan art i Skåne; Rationellt skogbruk		
1863	<i>Lobaria hallii</i>	björnsblomma	Art	Lavar	EN	11	150	Växer i ett stort område i Skåne; Rationellt skogbruk; Vattenreglering		
986	<i>Lobaria vespa</i>	örtlav	Art	Lavar	EN	100	400	Växer på grova eller sena Rationellt skogbruk		
281	<i>Megalania laevis</i>	liten årtlav	Art	Lavar	EN	200	600	Växer främst på skåp i Skåne; Rationellt skogbruk		
600404	<i>Megastroma bleboides</i>	björnsblomma	Art	Lavar	EN	50	200	Arten är utlöslad i Skåne; Rationellt skogbruk		
229431	<i>Nesidia lobatae</i>	lungavårspäck	Art	Lavar	CR	20	80	Arten är associerad bara Rationellt skogbruk		
1154	<i>Pannaria nigrescens</i>	västlig björnsblomma	Art	Lavar	CR	10	40	En subsoberan art i Skåne; Rationellt skogbruk		
1171	<i>Parmelia parvula</i>	björnsblomma	Art	Lavar	EN	6	24	Fåtal lokaler i Skåne; Rationellt skogbruk; Vattenreglering		
284143	<i>Parmelia britannica</i>	brittisk torskav	Art	Lavar	CR	60	60	En subsoberan art i Skåne; Rationellt skogbruk		
229559	<i>Parmelia sternbergiana</i>	knäppgädda	Art	Lavar	EN	100	400	Arten är känd från ett 10-tal Rationellt skogbruk		
229613	<i>Parmelia subrepens</i>	skogsläp	Art	Lavar	EN	50	200	Växer på skåp i Skåne; Rationellt skogbruk		
229654	<i>Parmelia subrepens</i>	skogsläp	Art	Lavar	EN	40	160	Växer bara på den likaså i Skåne; Rationellt skogbruk		
249984	<i>Parmelia subrepens</i>	skogsläp	Art	Lavar	CR	20	80	Arten är känd från ett 20-tal Rationellt skogbruk; Vattenreglering		
229613	<i>Parmelia subrepens</i>	skogsläp	Art	Lavar	EN	50	200	Det finns enstaka lokaler i Skåne; Rationellt skogbruk		
1353	<i>Parmelia thrausta</i>	tdörnsblomma	Art	Lavar	EN	400	6000	Har förekommit i praktiskt Rationellt skogbruk		
600061	<i>Ramboldia subrepens</i>	skogsläp	Art	Lavar	EN	6	24	En subsoberan art i Skåne; Rationellt skogbruk		
229997	<i>Ramboldia subrepens</i>	skogsläp	Art	Lavar	CR	15	60	En subsoberan art i Skåne; Rationellt skogbruk		
1459	<i>Schismatomma graphoides</i>	skitt-skåp	Art	Lavar	EN	40	160	Känd från 15, ett stort område i Skåne; Rationellt skogbruk		
125	<i>Scutula effusa</i>	mörk lundlav	Art	Lavar	EN	80	200	Förekommer i Skåne och i Skåne; Rationellt skogbruk		
1534	<i>Stictis nigrescens</i>	skittlav	Art	Lavar	CR	8	30	Det finns enstaka lokaler i Skåne; Rationellt skogbruk		
1536	<i>Stictis sylvatica</i>	ärtlav	Art	Lavar	EN	8	450	Utbredning i Skåne och i Skåne; Rationellt skogbruk		
20104	<i>Stigmodium degelii</i>	björnsblomma	Art	Lavar	CR	20	40	Arten har en subsoberan Rationellt skogbruk		
1560	<i>Taraxia subrepens</i>	skogsläp	Art	Lavar	EN	20	80	Arten har en subsoberan Rationellt skogbruk		
1834	<i>Tephrosia viduoides</i>	störvick	Art	Lavar	CR	10	40	Hittades 1999 på en lokal i Skåne; Rationellt skogbruk; Markavattning		
631363	<i>Tremella confertifera</i>	skittlav	Art	Lavar	CR	5	20	Associerad till den likaså i Skåne; Rationellt skogbruk		
1697	<i>Ulexa cylindrica</i>	cylindrischägglav	Art	Lavar	EN	120	480	Arten är känd från ett 10-tal Rationellt skogbruk		
1641	<i>Ulexa globata</i>	skåpfluga	Art	Lavar	EN	10	40	Tidigare endast kända i Skåne; Rationellt skogbruk		
1642	<i>Ulexa longissima</i>	långskåp	Art	Lavar	EN	300	1200	Kända från ett stort område i Skåne; Rationellt skogbruk		
102026	<i>Arctopora nigrescens</i>	skogsläp	Art	Skåpfluga	EN	16	64	Arten förekommer i ett stort område i Skåne; Rationellt skogbruk		
105543	<i>Arctopora nigrescens</i>	skogsläp	Art	Skåpfluga	EN	25	100	Arten förekommer i ett stort område i Skåne; Rationellt skogbruk		
105543	<i>Arctopora nigrescens</i>	skogsläp	Art	Skåpfluga	CR	2	8	Arten förekommer i ett stort område i Skåne; Rationellt skogbruk		
105054	<i>Cardiophorus gramineus</i>	skogsläp	Art	Skåpfluga	CR	4	16	Arten förekommer i ett stort område i Skåne; Rationellt skogbruk		
105054	<i>Cardiophorus gramineus</i>	skogsläp	Art	Skåpfluga	EN	60	240	Arten förekommer i ett stort område i Skåne; Rationellt skogbruk		
101146	<i>Ischnocampa angusticollis</i>	almeslagare	Art	Skåpfluga	EN	10	40	Arten förekommer i ett stort område i Skåne; Rationellt skogbruk		
101162	<i>Lacina quercus</i>	skogsläp	Art	Skåpfluga	CR	4	16	Arten förekommer i ett stort område i Skåne; Rationellt skogbruk		
101170	<i>Lacina quercus</i>	skogsläp	Art	Skåpfluga	EN	40	160	Arten förekommer i ett stort område i Skåne; Rationellt skogbruk		
101257	<i>Lytta vesicatoria</i>	spansk fluga	Art	Skåpfluga	EN	10	40	Arten förekommer i ett stort område i Skåne; Rationellt skogbruk		
101302	<i>Meloe brevicollis</i>	knäppgädda	Art	Skåpfluga	EN	30	120	Arten förekommer i ett stort område i Skåne; Rationellt skogbruk		
101346	<i>Meloe brevicollis</i>	knäppgädda	Art	Skåpfluga	EN	40	160	Arten förekommer i ett stort område i Skåne; Rationellt skogbruk		
101635	<i>Pentostemon mandibularis</i>	skogsläp	Art	Skåpfluga	EN	10	40	Arten förekommer i ett stort område i Skåne; Rationellt skogbruk		
101646	<i>Pseudocleonus gramineus</i>	skogsläp	Art	Skåpfluga	EN	3	12	Arten förekommer i ett stort område i Skåne; Rationellt skogbruk		
101708	<i>Psylliodes subrepens</i>	skogsläp	Art	Skåpfluga	EN	4	16	Arten förekommer i ett stort område i Skåne; Rationellt skogbruk		
100226	<i>Agrocyta dentiger</i>	kärlsvamp	Art	Spinnkärl	EN	2	8	Arten har en sällsynt utbredning i Skåne; Rationellt skogbruk		
103124	<i>Andrena blattarum</i>	skåpfluga	Art	Steklar	EN	5	150	Arten förekommer i ett stort område i Skåne; Rationellt skogbruk		
103067	<i>Andrena genivae</i>	västlig skåpfluga	Art	Steklar	EN	100	400	Arten förekommer i ett stort område i Skåne; Rationellt skogbruk		
103125	<i>Andrena moravica</i>	skåpfluga	Art	Steklar	CR	1	4	Arten har sällsynt utbredning i Skåne; Rationellt sk		

Taxonomi				Rödlista 2025				Påverkan/Hot med relation till fridlysning		Konventioner					
TaxonId	Vetenskapligt namn	Svenskt Namn	Taxonkategorori	Organismgrupp	Kategori 2025	Antal lokalområden [Troligt värde]	Skattad förekomst area [Troligt värde]	Kriteriedokumentation [1951]	Främsta hot	Bernkonventionens bilaga III [965]	Bonnkonventionens bilaga II [968]	CITES bilaga A [973]	CITES bilaga B [974]	OSPAR	HELCOM
101268	Margaritifera margaritifera	flodpärtmussla	Art	Blötdjur	EN	628	3840	Vattenkraftsut	Vattenreglering; Förstörelse av habitat/substrat	Ja					
100053	Erinaceus europaeus	igelkott	Art	Däggdjur	VU		50000	Igelkott föreko	Exploatering; Förstörelse av habitat/substrat	Ja					
100089	Natrixatrix gottandica	gottandssnok	Underart	Grod- och kräldjur	NT		500	Gottandssnok	Insamling; Markavvattning; Jordbruksrelaterat	Ja					
9	Adonis vernalis	våradonis	Art	Kärlväxter	NT	25	136	Förekommer p	Insamling				Ja		
1718	Anacamptis palustris	kärmycklar	Art	Kärlväxter	VU	15	60	Förekommer e	Insamling; Markavvattning				Ja		
289	Cephalanthera damasonium	stor skogstulja	Art	Kärlväxter	EN	15	64	Förekommer e	Exploatering; Insamling				Ja		
290	Cephalanthera rubra	röd skogstulja	Art	Kärlväxter	NT	190	1000	Förekommer f	Förstörelse av habitat/substrat				Ja		
222411	Dactylorhiza majalis subsp. baltica	baltnycklar	Underart	Kärlväxter	EN	1	4	En underart i	Exploatering				Ja		
514	Dactylorhiza majalis subsp. maja	majnycklar	Underart	Kärlväxter	NT	200	844	Förekommer f	Insamling; Markavvattning; Beskogning av öppen mark				Ja		
219792	Dactylorhiza sambucina	Adam och Eva	Art	Kärlväxter	NT		5000	Förekommer främst i gräs- och hällmarker i kalkområden i sydöstra Sverige. Har minskat under 1900-talet	Förstörelse av habitat/substrat				Ja		
619	Epipactis phyllanthes	kal knipprot	Art	Kärlväxter	CR	60	220	Förekommer i	Rationellt skogsbruk; Förstörelse av habitat/substrat				Ja		
620	Epipogon aphyllus	skogsfu	Art	Kärlväxter	NT	400	2000	Förekommer f	Förstörelse av habitat/substrat				Ja		
220787	Goodyera repens	knärot	Art	Kärlväxter	VU		30000	Förekommer i	Förstörelse av habitat/substrat				Ja		
1085	Gymnadenia nigra	brunkulla	Art	Kärlväxter	EN		284	Brunkulla är en	Insamling				Ja		
742	Gymnadenia odoratissima	luktsporre	Art	Kärlväxter	NT	100	536	Förekommer i	Förstörelse av habitat/substrat				Ja		
770	Herminium monorchis	honungsblomster	Art	Kärlväxter	VU	200	816	Enstaka lokala	Insamling; Markavvattning				Ja		
1056	Malaxis monophyllos	knottblomster	Art	Kärlväxter	VU	100	444	Förekommer e	Insamling; Markavvattning				Ja		
1122	Orchis spitzelii	alpnnycklar	Art	Kärlväxter	EN		84	Förekommer e	Förstörelse av habitat/substrat; Insamling				Ja		
975	Pseudorchis albida	vityxne	Art	Kärlväxter	VU	50	400	Vityxne har två	Insamling				Ja		

Item	Description	Quantity	Unit	Price	Total
1	...	...	...	...	...
2	...	...	...	...	...
3	...	...	...	...	...
4	...	...	...	...	...
5	...	...	...	...	...
6	...	...	...	...	...
7	...	...	...	...	...
8	...	...	...	...	...
9	...	...	...	...	...
10	...	...	...	...	...
11	...	...	...	...	...
12	...	...	...	...	...
13	...	...	...	...	...
14	...	...	...	...	...
15	...	...	...	...	...
16	...	...	...	...	...
17	...	...	...	...	...
18	...	...	...	...	...
19	...	...	...	...	...
20	...	...	...	...	...
21	...	...	...	...	...
22	...	...	...	...	...
23	...	...	...	...	...
24	...	...	...	...	...
25	...	...	...	...	...
26	...	...	...	...	...
27	...	...	...	...	...
28	...	...	...	...	...
29	...	...	...	...	...
30	...	...	...	...	...
31	...	...	...	...	...
32	...	...	...	...	...
33	...	...	...	...	...
34	...	...	...	...	...
35	...	...	...	...	...
36	...	...	...	...	...
37	...	...	...	...	...
38	...	...	...	...	...
39	...	...	...	...	...
40	...	...	...	...	...
41	...	...	...	...	...
42	...	...	...	...	...
43	...	...	...	...	...
44	...	...	...	...	...
45	...	...	...	...	...
46	...	...	...	...	...
47	...	...	...	...	...
48	...	...	...	...	...
49	...	...	...	...	...
50	...	...	...	...	...
51	...	...	...	...	...
52	...	...	...	...	...
53	...	...	...	...	...
54	...	...	...	...	...
55	...	...	...	...	...
56	...	...	...	...	...
57	...	...	...	...	...
58	...	...	...	...	...
59	...	...	...	...	...
60	...	...	...	...	...
61	...	...	...	...	...
62	...	...	...	...	...
63	...	...	...	...	...
64	...	...	...	...	...
65	...	...	...	...	...
66	...	...	...	...	...
67	...	...	...	...	...
68	...	...	...	...	...
69	...	...	...	...	...
70	...	...	...	...	...
71	...	...	...	...	...
72	...	...	...	...	...
73	...	...	...	...	...
74	...	...	...	...	...
75	...	...	...	...	...
76	...	...	...	...	...
77	...	...	...	...	...
78	...	...	...	...	...
79	...	...	...	...	...
80	...	...	...	...	...
81	...	...	...	...	...
82	...	...	...	...	...
83	...	...	...	...	...
84	...	...	...	...	...
85	...	...	...	...	...
86	...	...	...	...	...
87	...	...	...	...	...
88	...	...	...	...	...
89	...	...	...	...	...
90	...	...	...	...	...
91	...	...	...	...	...
92	...	...	...	...	...
93	...	...	...	...	...
94	...	...	...	...	...
95	...	...	...	...	...
96	...	...	...	...	...
97	...	...	...	...	...
98	...	...	...	...	...
99	...	...	...	...	...
100	...	...	...	...	...

Taxonomi		Rödlista 2025					Påverkan/Hot med relation till fridlysning		Kriterier				
Taxonid	Vetenskapligt namn	Svenskt Namn	Taxonkategorori	Organismgrupp	Kategori 2025	Antal lokalområden [Troligt värde]	Skattad förekomstare [Troligt värde]	Kriteriedokumentation	Främsta hot	Krit 1.1	Krit 1.2	Krit 2.1	Krit 2.2
100670	Cochlicopa nitens	större agatars	Art	Blötdjur	EN	50	200	Lever i rikkärr i Markavvattning	JA				
101268	Margaritifera margaritifera	flodpärlmuss	Art	Blötdjur	EN	628	3840	Vattenkraftsutvattenreglering; Förstörelse av habitat/substrat	JA	JA	JA		
100053	Erinaceus europaeus	igelkott	Art	Däggdjur	VU		50000	Igelkott förekommer i Markavvattning; Förstörelse av habitat/substrat	JA	JA			
206063	Anguilla anguilla	ål	Art	Fiskar	CR			Ålen reproducerar i Vattenreglering; Exploatering	JA				
100101	Petromyzon marinus	havsnejonög	Art	Fiskar	CR		100	Havsnejonöga i Vattenreglering; Exploatering	JA				
102924	Acerbia alpina	nordisk igelk	Art	Fjärilar	EN	2	8	Arten har endast i Insamling			JA		
100453	Baptria tibiale	trolldruvem	Art	Fjärilar	EN	25	360	Arten är endast i Markavvattning	JA				
102396	Boloria improba	dvärgpärlm	Art	Fjärilar	EN	50	200	Arten är endast i Insamling			JA		
102397	Boloria polaris	högnordisk	Art	Fjärilar	EN	4	16	Arten är endast i Insamling			JA		
101300	Melitaea britomartis	veronikanät	Art	Fjärilar	CR	1		Arten är värt i Jordbruksrelaterat; Beskogning av öppen mark	JA			JA	
101259	Phengaris alcon	alkonblåving	Art	Fjärilar	EN	9	90	Arten var tidigare i Beskogning av öppen mark; Exploatering	JA				
101598	Ptebejus argyrognomon	kronärtsblå	Art	Fjärilar	CR	1	4	Arten har påträffats i Jordbruksrelaterat; Beskogning av öppen mark	JA			JA	
101612	Polia lamuta	sibirisk lunc	Art	Fjärilar	EN	4	20	Arten är endast i Rationellt skogsbruk	JA				
101970	Victrix umovii	barrskogslav	Art	Fjärilar	CR	5	20	Arten förekommer i Rationellt skogsbruk	JA				
102514	Xestia atrata	bredvingat	Art	Fjärilar	EN	4	16	Arten är i Euro Rationellt skogsbruk	JA				
101981	Xestia borealis	taigafjällfly	Art	Fjärilar	EN	40	160	Arten är känd i Rationellt skogsbruk	JA				
101985	Xestia sincera	urskogsfly	Art	Fjärilar	EN	50	200	Artens utbredning i Rationellt skogsbruk	JA				
208257	Anguis fragilis	kopparödla	Art	Grod- och kr	LC			Kopparödlan är vanlig i södra halvan av landet. Utbredningsområdets storlek (EOO) över JA					
208245	Bufo bufo	vanlig padda	Art	Grod- och kr	LC			Vanlig padda förekommer i hela Sverige upp till Torne älv norr om polcirkeln. Förekommer JA					
208242	Lissotriton vulgaris	mindre vatte	Art	Grod- och kr	LC			Mindre vattensalamander har en stor utbredning och är relativt vanlig. Den är inte särskilt JA					
100088	Natrix natrix	vanlig snok	Art	Grod- och kr	LC			Snoken har historiskt minskat mycket på grund av torrläggning och igenväxning av lands JA					
100089	Natrix natrix gotlandica	gotlandssnok	Underart	Grod- och kr	NT		500	Gotlandssnok, <i>Insamling; Markavvattning; Jordbruksrelaterat</i>	JA				
100118	Pelophylax esculentus	ättlig groda	Art	Grod- och kr	LC			Ättlig groda förekommer i sydvästra Skåne och enstaka isolerade förekomster där den ofr JA					
208249	Rana temporaria	vanlig groda	Art	Grod- och kr	LC			Vanlig groda förekommer i stort sett över hela landet och är en av de vanligaste grodorna JA					
208260	Vipera berus	huggorm	Art	Grod- och kr	LC			Huggormen förekommer över större delen av landet i skiftande miljöer. Utbredningsområde JA					
208255	Zootoca vivipara	skogsdöda	Art	Grod- och kr	LC			Skogsdödan finns över större delen av landet i skiftande miljöer. Utbredningsområdets storlek JA					
100384	Aradus erosus	franstandad	Art	Halvvingar	EN	30	150	Dess utbredning i Rationellt skogsbruk	JA				
101472	Orthocephalus vittipennis	vitstrimmig	Art	Halvvingar	EN	15	60	Arten är utbredd i Beskogning av öppen mark; Exploatering	JA				
217889	Caryophyllia smithii	Bågarkoral	Art	Koraltdjur	LC			De skattade värdena som bedömningen baserar sig på ligger alla inom intervallet för kat JA					
101190	Lepidurus apus	spetsköldb	Art	Kräftdjur	EN	50	200	Lever i grunda Markavvattning; Förstörelse av habitat/substrat	JA				
101213	Limnadia lenticularis	linsråka	Art	Kräftdjur	EN	50	200	Lever i små, till Markavvattning; Exploatering; Förstörelse av h JA	JA				
6	Aconitum napellus	äkta stormh	Art	Kärlväxter	CR	1	4	En aktuell lokal i Insamling				JA	
9	Adonis vernalis	våradonis	Art	Kärlväxter	NT	25	136	Förekommer i Insamling		JA	JA		
17	Ajuga genevensis	kritsuga	Art	Kärlväxter	CR	1	4	En lokal med i Jordbruksrelaterat; Exploatering	JA			JA	
219755	Allium ursinum	ramsök	Art	Kärlväxter	LC			De skattade värdena som bedömningen baserar sig på ligger alla inom intervallet för kategorin Livskraft JA					
221501	Anacamptis morio	göknycklar	Art	Kärlväxter	LC			De skattade värdena som bedömningen baserar sig på ligger alla inom intervallet för kat JA					
1718	Anacamptis palustris	kärrnycklar	Art	Kärlväxter	VU	15	60	Förekommer i <i>Insamling; Markavvattning</i>	JA				
49	Anacamptis pyramidalis	salepsrot	Art	Kärlväxter	LC		750	Salpsrot förekommer på Öland och Gotland. Växer på mager, torr-fuktig, kalkrik gräs JA					
1860	Aristolochia clematitis	håloter	Art	Kärlväxter	EN	16	52	Spridda enstaka Exploatering	JA				
219955	Arnica montana	skåttergubbe	Art	Kärlväxter	VU	10000	20000	Förekommer från Skåne upp till Dalarna, dock inte på Öland och Gotland. Växer på torr-frisk, mager, i JA					
304	Asplenium ceterach	mjäلتbråken	Art	Kärlväxter	CR	3	16	Tre aktuella lokaler i <i>Insamling</i>				JA	
1524	Betonica officinalis	humlesuga	Art	Kärlväxter	EN	4	24	Fåtal äldre lokaler i Beskogning av öppen mark	JA				
289	Cephalanthera damasonium	stor skogslilja	Art	Kärlväxter	EN	15	64	Förekommer i Exploatering; <i>Insamling</i>		JA			
219769	Cephalanthera longifolia	vit skogslilja	Art	Kärlväxter	LC			De skattade värdena som bedömningen baserar sig på ligger alla inom intervallet för kat JA					
290	Cephalanthera rubra	röd skogslilja	Art	Kärlväxter	NT	190	1000	Förekommer i Förstörelse av habitat/substrat	JA				
220073	Chamorchis alpina	dvärggryne	Art	Kärlväxter	LC			De skattade värdena som bedömningen baserar sig på ligger alla inom intervallet för kat JA					
337	Chenopodium murale	gatmålla	Art	Kärlväxter	CR	3	28	Förekommer i Bekämpningsmedel och miljögifter; Förändring JA					
339	Chenopodium vulvaria	stinkmålla	Art	Kärlväxter	VU	2	16	Stinkmålla är i <i>Insamling</i>				JA	
219795	Coeloglossum viride	grönkulla	Art	Kärlväxter	LC			De skattade värdena som bedömningen baserar sig på ligger alla inom intervallet för kat JA					
220093	Corallorhiza trifida	korallrot	Art	Kärlväxter	LC			De skattade värdena som bedömningen baserar sig på ligger alla inom intervallet för kat JA					
224698	Dactylis polygama	lundäxing	Art	Kärlväxter	EN		700	Förekommer i Rationellt skogsbruk	JA				
219788	Dactylorhiza incarnata	ängsnycklar	Art	Kärlväxter	LC			De skattade värdena som bedömningen baserar sig på ligger alla inom intervallet för kat JA					
219790	Dactylorhiza maculata	fläcknycklar	Art	Kärlväxter	LC			De skattade värdena som bedömningen baserar sig på ligger alla inom intervallet för kat JA					
222411	Dactylorhiza majalis subsp. l	baltnycklar	Underart	Kärlväxter	EN	1	4	En underart i Exploatering	JA				
219794	Dactylorhiza majalis subsp. l	sumpnyckla	Underart	Kärlväxter	LC			De skattade värdena som bedömningen baserar sig på ligger alla inom intervallet för kat JA					
514	Dactylorhiza majalis subsp. l	majnycklar	Underart	Kärlväxter	NT	200	844	Förekommer i <i>Insamling; Markavvattning; Beskogning av öppen mark</i>	JA				
219793	Dactylorhiza majalis subsp. l	mossnycklar	Underart	Kärlväxter	LC			De skattade värdena som bedömningen baserar sig på ligger alla inom intervallet för kat JA					
219792	Dactylorhiza sambucina	Adam och E	Art	Kärlväxter	NT		5000	Förekommer främst i gräs- och hållmarker i kalkområden i sydöstra Sverigs JA					
219797	Epipactis atrorubens	purpurknipp	Art	Kärlväxter	LC			De skattade värdena som bedömningen baserar sig på ligger alla inom intervallet för kat JA					
219798	Epipactis helleborine	skogsknipp	Art	Kärlväxter	LC			De skattade värdena som bedömningen baserar sig på ligger alla inom intervallet för kat JA					
219799	Epipactis palustris	kärrknipp	Art	Kärlväxter	LC			De skattade värdena som bedömningen baserar sig på ligger alla inom intervallet för kat JA					
619	Epipactis phyllanthes	kal knipp	Art	Kärlväxter	CR	60	220	Förekommer i Rationellt skogsbruk; Förstörelse av habitat/substrat JA	JA				
620	Epipogium aphyllum	skogsfu	Art	Kärlväxter	NT	400	2000	Förekommer i Förstörelse av habitat/substrat	JA				
640	Falcaria vulgaris	skårblad	Art	Kärlväxter	EN	50	200	Förekommer i Insamling				JA	
1885	Gentiana pneumonanthe	klockgentian	Art	Kärlväxter	EN	200	1500	Förekommer i Vattenreglering; Markavvattning	JA				
712	Glaucium flavum	strandvallm	Art	Kärlväxter	VU		160	Förekommer i Insamling				JA	
220787	Goodyera repens	knärot	Art	Kärlväxter	VU		30000	Förekommer i Förstörelse av habitat/substrat	JA				
219811	Gymnadenia conopsea	brudsporre	Art	Kärlväxter	LC			De skattade värdena som bedömningen baserar sig på ligger alla inom intervallet för kat JA					
1085	Gymnadenia nigra	brunkulla	Art	Kärlväxter	EN		284	Brunkulla är en Insamling	JA	JA			
742	Gymnadenia odoratissima	luktsporre	Art	Kärlväxter	NT	100	536	Förekommer i Förstörelse av habitat/substrat	JA				
222495	Hammarbya paludosa	myggblomst	Art	Kärlväxter	LC			De skattade värdena som bedömningen baserar sig på ligger alla inom intervallet för kat JA					
770	Herminium monorchis	honungsblor	Art	Kärlväxter	VU	200	816	Enstaka lokaler i <i>Insamling; Markavvattning</i>	JA				
888	Iris spuria	dansk iris	Art	Kärlväxter	VU	4	48	Dansk iris växer i Annan påverkan				JA	
1487	Jacobaea erucifolia	flöktånds	Art	Kärlväxter	EN	2	20	Två lokaler i Bekämpningsmedel och miljögifter; Exploatering JA					
904	Koeleria grandis	stor tofsäxin	Art	Kärlväxter	CR	1	4	I Sverige är stor Exploatering; <i>Insamling</i>				JA	
1895	Lycopodiella inundata	strandlumme	Art	Kärlväxter	NT	1000	4000	Strandlumme i <i>Markavvattning; Vattenreglering</i>				JA	
552	Lycopodium tristachyum	cypresslumr	Art	Kärlväxter	EN	25	120	Förekommer i Rationellt skogsbruk	JA				
221940	Lycopodium zeileri	melanlumr	Art	Kärlväxter	NT	50	400	Melanlumme i <i>Rationellt skogsbruk</i>				JA	
1056	Malaxis monophyllos	knottblomst	Art	Kärlväxter	VU	100	444	Förekommer i <i>Insamling; Markavvattning</i>		JA			
1035	Melilotus dentatus	strandsötväj	Art	Kärlväxter	EN	3	16	Tre lokaler kända i Jordbruksrelaterat; Exploatering	JA				
1038	Mentha x gracilis	ädelmynta	Art	Kärlväxter	EN		108	Spridda, ibland i Insamling					JA
221119	Neottinea ustulata	krutbrännare	Art	Kärlväxter	LC			De skattade värdena som bedömningen baserar sig på ligger alla inom intervallet för kat JA					
221952	Neottia cordata	spindelblom	Art	Kärlväxter	LC			De skattade värdena som bedömningen baserar sig på ligger alla inom intervallet för kat JA					
219862	Neottia nidus-avis	nästrot	Art	Kärlväxter	LC			De skattade värdena som bedömningen baserar sig på ligger alla inom intervallet för kat JA					
219847	Neottia ovata	tvåblad	Art	Kärlväxter	LC			De skattade värdena som bedömningen baserar sig på ligger alla inom intervallet för kat JA					

1082	<i>Nepeta cataria</i>	kattmynta	Art	Kärlväxter	EN	25	100	Enstaka sprid Bekämpningsmedel och miljögifter	JA	
1098	<i>Oenanthe fistulosa</i>	pipstakra	Art	Kärlväxter	EN	18	140	Förekommer i Markavvattning	JA	
264979	<i>Ophrys apifera</i>	biplomster	Art	Kärlväxter	CR	1	4	Efter att ha upj Insamling		JA
222118	<i>Ophrys insectifera</i>	flugblomster	Art	Kärlväxter	LC			De skattade värdena som bedömningen baserar sig på ligger alla inom intervallet för kat	JA	
219864	<i>Orchis mascula</i>	Sankt Pers n	Art	Kärlväxter	LC			De skattade värdena som bedömningen baserar sig på ligger alla inom intervallet för kat	JA	
219865	<i>Orchis militaris</i>	johannesnyc	Art	Kärlväxter	LC			De skattade värdena som bedömningen baserar sig på ligger alla inom intervallet för kat	JA	
1122	<i>Orchis spitzlii</i>	alvnycklar	Art	Kärlväxter	EN		84	Förekommer i Förstörelse av habitat/substrat; Insamling	JA	
1161	<i>Parietaria officinalis</i>	vaggört	Art	Kärlväxter	EN	6	24	Förekommer i Exploatering	JA	JA
220207	<i>Pentanema conyzae</i>	brunkrissta	Art	Kärlväxter	CR	1	4	Efter att tidiga Exploatering	JA	
1242	<i>Pimpinella major</i>	stor bockrot	Art	Kärlväxter	EN	75	275	Förekommer i Rationellt skogsbruk	JA	
219874	<i>Platanthera bifolia</i>	nattviol	Art	Kärlväxter	LC			De skattade värdena som bedömningen baserar sig på ligger alla inom intervallet för kat	JA	
219875	<i>Platanthera chlorantha</i>	grönvitt nattv	Art	Kärlväxter	LC			De skattade värdena som bedömningen baserar sig på ligger alla inom intervallet för kat	JA	
1264	<i>Polygonum oxyspermum</i>	nåbbtrampö	Art	Kärlväxter	EN	14	60	Förekommer i Mänsklig störning	JA	
1269	<i>Polystichum braunii</i>	skuggbräken	Art	Kärlväxter	CR	1	4	En aktuell loka Rationellt skogsbruk	JA	JA
975	<i>Pseudorchis albida</i>	vityxne	Art	Kärlväxter	VU	50	400	Vityxne har två Insamling		JA JA
219882	<i>Pseudorchis straminea</i>	fjällyxne	Art	Kärlväxter	LC			De skattade värdena som bedömningen baserar sig på ligger alla inom intervallet för kat	JA	
1853	<i>Pulsatilla vernalis</i>	mosippa	Art	Kärlväxter	EN	800	2500	Förekommer i Rationellt skogsbruk; Exploatering	JA	
1363	<i>Ranunculus fluitans</i>	jättemöja	Art	Kärlväxter	EN	2	32	Förekommer i Vattengrumling;	JA	
1366	<i>Ranunculus ophioglossifolius</i>	gotlandsran	Art	Kärlväxter	EN	2	12	Tre aktuella loka Markavvattning	JA	
1912	<i>Rosa tomentosa</i>	filtrös	Art	Kärlväxter	CR	1	4	Funnen på en i Bekämpningsmedel och miljögifter; Jordbruks	JA	
6319612	<i>Rubus antedens</i>	enenbjörnbä	Art	Kärlväxter	EN	3	4	Enenbjörnbä; Exploatering	JA	
6324893	<i>Rubus ruboculus</i>	ögonbjörnbä	Art	Kärlväxter	EN	2	8	Ögonbjörnbä; Exploatering	JA	
220908	<i>Salicornia europaea</i>	glasört	Art	Kärlväxter	NT		1000	Förekommer i Exploatering		JA
1508	<i>Sorbus obtusifolia</i>	norskoxel	Art	Kärlväxter	CR	35	172	Förekommer i Rationellt skogsbruk	JA	
1724	<i>Tephrosia integrifolia</i>	fältnocka	Art	Kärlväxter	CR	5	24	Fältnocka före Beskogning av öppen mark	JA	
1723	<i>Tephrosia palustris</i>	kärnocka	Art	Kärlväxter	CR	2	4	Kärnocka före Vattenreglering	JA	
1603	<i>Trifolium alpestre</i>	alpklöver	Art	Kärlväxter	EN	2	16	Ett fåtal lokala Rationellt skogsbruk	JA	
1628	<i>Ulmus laevis</i>	vresalm	Art	Kärlväxter	CR	10	160	Vresalm före Jordbruksrelaterat; Rationellt skogsbruk	JA	
1659	<i>Vicia pisiformis</i>	ärtvicker	Art	Kärlväxter	EN	35	160	Förekommer i Rationellt skogsbruk	JA	
1662	<i>Viola collina</i>	bergviol	Art	Kärlväxter	EN	50	200	Förekommer i Exploatering	JA	
1663	<i>Viola elatior</i>	storviol	Art	Kärlväxter	EN	15	60	Förekommer i Jordbruksrelaterat; Förstörelse av habitat/sub	JA	
1667	<i>Viscum album</i>	mistel	Art	Kärlväxter	LC			De skattade värdena som bedömningen baserar sig på ligger alla inom intervallet för kategorin Livskr: JA		
1771	<i>Arthothelium norvegicum</i>	norsk jaguar	Art	Lavar	EN	50		En suboceanis Rationellt skogsbruk	JA	
131	<i>Bacidia laurocerasi</i>	granlundlav	Art	Lavar	EN	60	80	Ett fåtal före Rationellt skogsbruk	JA	
130	<i>Bellicidia incompta</i>	savlundlav	Art	Lavar	EN	600		Förekommer i Rationellt skogsbruk	JA	
184	<i>Bryoria bicolor</i>	broktagel	Art	Lavar	EN	300		Förekommer i Rationellt skogsbruk	JA	
186	<i>Bryoria nitidula</i>	glanstagel	Art	Lavar	EN	12	48	Arten är känd i Beskogning av öppen mark; Rationellt skogsbr	JA	
188	<i>Bryoria tenuis</i>	långt broktag	Art	Lavar	EN	60		Arten är känd i Rationellt skogsbruk	JA	
216	<i>Calicium lenticulare</i>	skuggspiklav	Art	Lavar	CR	10	40	Känd från en lca Rationellt skogsbruk	JA	
6051141	<i>Cetrelia cetrarioides</i>	Art	Lavar	CR	10			En mycket säll Rationellt skogsbruk	JA	
228595	<i>Cladonia arbuscula</i>	gulvitt renlav	Art	Lavar	LC			De skattade värdena som bedömningen baserar sig på ligger alla inom intervallet för kategorin Livskr: JA		
228607	<i>Cladonia ciliata</i>	spenslig renl	Art	Lavar	LC			De skattade värdena som bedömningen baserar sig på ligger alla inom intervallet för kategorin Livskr: JA		
230411	<i>Cladonia mitis</i>	mild renlav	Art	Lavar	LC			De skattade värdena som bedömningen baserar sig på ligger alla inom intervallet för kategorin Livskr: JA		
228651	<i>Cladonia portentosa</i>	hedrenlav	Art	Lavar	LC			De skattade värdena som bedömningen baserar sig på ligger alla inom intervallet för kategorin Livskr: JA		
228654	<i>Cladonia rangiferina</i>	grå renlav	Art	Lavar	LC			De skattade värdena som bedömningen baserar sig på ligger alla inom intervallet för kategorin Livskr: JA		
228659	<i>Cladonia stellaris</i>	fönsterlav	Art	Lavar	LC			De skattade värdena som bedömningen baserar sig på ligger alla inom intervallet för kategorin Livskr: JA		
228662	<i>Cladonia stygia</i>	svart renlav	Art	Lavar	LC			De skattade värdena som bedömningen baserar sig på ligger alla inom intervallet för kategorin Livskr: JA		
135	<i>Fellhaneropsis vezdae</i>	stiftkvistlav	Art	Lavar	EN	30	240	Omkring 15 ak Rationellt skogsbruk	JA	
1150	<i>Fuscopannaria ahlneri</i>	grangyterlav	Art	Lavar	EN	15	100	Arten är känd i Rationellt skogsbruk; Vattenreglering	JA	
229485	<i>Gyalecta ophiospora</i>	franskronlav	Art	Lavar	EN	15		Växer på lövtri Rationellt skogsbruk; Vattenreglering	JA	
1115	<i>Lecanographa lyncea</i>	daggklotteri	Art	Lavar	CR	10	40	Arten är bara k Rationellt skogsbruk	JA	
962	<i>Leptogium rivulare</i>	strandskiinnt	Art	Lavar	EN	25	100	Växer vid stam Rationellt skogsbruk; Vattenreglering	JA	
983	<i>Lobaria amplissima</i>	jättelav	Art	Lavar	CR	75	1000	En suboceanis Rationellt skogsbruk	JA	
984	<i>Lobaria hallii</i>	hårig skrovel	Art	Lavar	CR	11	150	Växer i forsdin Rationellt skogsbruk; Vattenreglering	JA	
986	<i>Lobaria virens</i>	örtlav	Art	Lavar	EN	100	400	Växer på grova Rationellt skogsbruk	JA	
281	<i>Megalaria laureri</i>	liten ädellav	Art	Lavar	EN	200	600	Växer främst p Rationellt skogsbruk	JA	
6000423	<i>Nephroma helveticum</i>	Art	Lavar	EN				Arten är nytliga Rationellt skogsbruk	JA	
229431	<i>Niesslia lobariae</i>	lunglavshår	Art	Lavar	CR	20		Arten är assoc Rationellt skogsbruk	JA	
1154	<i>Pannaria rubiginosa</i>	västlig gytter	Art	Lavar	CR	10	40	En suboceanis Rationellt skogsbruk	JA	
1171	<i>Parmeliella parvula</i>	dvärgblylav	Art	Lavar	CR	6	24	Två aktuella loka Rationellt skogsbruk; Vattenreglering	JA	
264143	<i>Peltigera britannica</i>	brittisk torsk	Art	Lavar	CR	60		En suboceanis Rationellt skogsbruk	JA	
229559	<i>Pertusaria stenhammarii</i>	kvistporlav	Art	Lavar	EN	100		Arten är känd i Rationellt skogsbruk	JA	
229653	<i>Plectocarpon nephromum</i>	njurlavsknap	Art	Lavar	EN	50		Växer bara på Rationellt skogsbruk	JA	
229654	<i>Plectocarpon scrobiculatae</i>	skrovellavsk	Art	Lavar	EN	40	160	Växer bara på Rationellt skogsbruk	JA	
249984	<i>Psoroma paleaceum</i>	hårskälav	Art	Lavar	CR	20		Arten är känd i Rationellt skogsbruk; Vattenreglering	JA	
229831	<i>Ramalina elegans</i>	elegant bros	Art	Lavar	EN	30		Det finns enst: Rationellt skogsbruk	JA	
1353	<i>Ramalina thrausta</i>	trädbrosklav	Art	Lavar	EN	400	6000	Har förekomm Rationellt skogsbruk	JA	
6000601	<i>Ramboldia subcinnabarina</i>	Art	Lavar	CR	6			En suboceanis Rationellt skogsbruk	JA	
229967	<i>Rinodina sheardii</i>	dimkrimmer	Art	Lavar	CR	15	50	En suboceanis Rationellt skogsbruk	JA	
1459	<i>Schismatomma graphidioides</i>	skrift-skärel	Art	Lavar	EN	40	160	Känd från få, v Rationellt skogsbruk	JA	
125	<i>Scutula effusa</i>	mörk lundlav	Art	Lavar	EN	80	200	Förekommer i Rationellt skogsbruk	JA	
1534	<i>Sticta fuliginoides</i>	stiftfärlav	Art	Lavar	CR	8	300	Det som tidiga Rationellt skogsbruk	JA	
1536	<i>Sticta sylvatica</i>	ärtlav	Art	Lavar	CR	8	450	Tidigare känd i Rationellt skogsbruk	JA	
230104	<i>Stigmidium degelii</i>	blylavsvårta	Art	Lavar	CR	20		Arten har en sl Rationellt skogsbruk	JA	
1568	<i>Toninia plumbina</i>	blylavsknagg	Art	Lavar	CR	20	150	Arten har en sl Rationellt skogsbruk	JA	
1834	<i>Trapeliopsis viridescens</i>	svartfruktig l	Art	Lavar	CR	10	40	Hittades 1999 Rationellt skogsbruk; Markavvattning	JA	
6331363	<i>Tremella confluens</i>	Art	Lavar	CR	5			Associerad till Rationellt skogsbruk	JA	
1637	<i>Usnea cylindrica</i>	cylinderskägg	Art	Lavar	EN	120	480	Arten är sprid Rationellt skogsbruk	JA	
1641	<i>Usnea glabrata</i>	dvärgskägg	Art	Lavar	CR	10		Tidigare endas Rationellt skogsbruk	JA	
1642	<i>Usnea longissima</i>	långskägg	Art	Lavar	EN	300	2100	Knuten till bra Rationellt skogsbruk	JA	
100265	<i>Ampedus nigerrimus</i>	eksvartrock	Art	Skalbaggar	EN	16	64	Antalet lokala Rationellt skogsbruk	JA	
100534	<i>Callisthenes reticulatus</i>	edlarvarmör	Art	Skalbaggar	EN	25	100	Antalet lokala Beskogning av öppen mark	JA	JA
100533	<i>Calosoma maderae</i>	hedlarvarmör	Art	Skalbaggar	CR	2	8	Antalet lokala Jordbruksrelaterat; Beskogning av öppen mark	JA	JA
100543	<i>Cardiophorus gramineus</i>	ekhjärtknäpp	Art	Skalbaggar	CR	4	16	Antalet lokala Rationellt skogsbruk	JA	
100606	<i>Chalcophora mariana</i>	jättepraktba	Art	Skalbaggar	EN	15	60	Antalet lokala Rationellt skogsbruk	JA	JA
101140	<i>Ischnodes sanguinicollis</i>	almknäppan	Art	Skalbaggar	EN	10	40	Antalet lokala Rationellt skogsbruk	JA	JA
101162	<i>Lacon querceus</i>	ekfjällknäpp	Art	Skalbaggar	CR	4	16	Antalet lokala Rationellt skogsbruk	JA	
101198	<i>Lepturalia nigripes</i>	nordlig blom	Art	Skalbaggar	EN	40	160	Antalet lokala Rationellt skogsbruk	JA	JA
101257	<i>Lytta vesicatoria</i>	spansk fluga	Art	Skalbaggar	EN	10	40	Antalet lokala Jordbruksrelaterat; Beskogning av öppen mark	JA	JA
101302	<i>Meloe brevicollis</i>	korthalsad n	Art	Skalbaggar	EN	30	120	Antalet lokala Jordbruksrelaterat	JA	JA
101341	<i>Monochamus sartor</i>	granbock	Art	Skalbaggar	EN	40	160	Antalet lokala Rationellt skogsbruk	JA	JA

101635	<i>Prostomis mandibularis</i>	Art	Skalbaggar	EN	10	40	Antalet lokaler	Rationellt skogsbruk	JA
101646	<i>Pseudocleonus grammicus</i>	stääppspötviv Art	Skalbaggar	EN	3	12	Antalet lokaler	Beskogning av öppen mark	JA
101700	<i>Reitterelater dubius</i>	eksavsknäpp Art	Skalbaggar	CR	4	16	Antalet lokaler	Rationellt skogsbruk	JA
100226	<i>Agroeca dentigera</i>	kärrmänspin Art	Spindeldjurr	EN	2	8	Arten har en s	Markavvattning; Exploatering	JA
103124	<i>Andrena bluethgeni</i>	dåresandbi Art	Steklar	CR	5	150	Denna sälsym	Beskogning av öppen mark	JA
102667	<i>Andrena gelraie</i>	våpplingsani Art	Steklar	EN		100	Den historiska	Beskogning av öppen mark	JA
103125	<i>Andrena morawitzi</i>	fältsandbi Art	Steklar	CR	1	4	Arten har sälls	Beskogning av öppen mark	JA
100574	<i>Ceropales variegata</i>	mindre snylt Art	Steklar	EN	15	60	Gamla fynd fin	Beskogning av öppen mark	JA
255701	<i>Eremotylus marginatus</i>	Art	Steklar	CR	1	4	Eremotylus m:	Rationellt skogsbruk	JA
251350	<i>Gasteruption minutum</i>	bredkindad I Art	Steklar	EN	4	16	Arten har trolig	Beskogning av öppen mark	JA
232216	<i>Lasioglossum quadrinotatum</i>	reliktsmalbi Art	Steklar	EN	4	16	Sedan 2002 k	Beskogning av öppen mark	JA
249167	<i>Leptothorax goesswaldi</i>	parasitsmalr Art	Steklar	EN	4	12	Parasitsmalr	Rationellt skogsbruk; Exploatering	JA
101299	<i>Melitta melanura</i>	storbloomste Art	Steklar	EN	15	150	I Västeuropa e	Beskogning av öppen mark; Exploatering	JA
101301	<i>Mellinus crabroneus</i>	Art	Steklar	EN	9	36	Denna rovtæk	Beskogning av öppen mark	JA
103227	<i>Nomada baccata</i>	sandgökbi Art	Steklar	EN	10	40	Detta gökbi är	Beskogning av öppen mark	JA
102695	<i>Nomada integra</i>	slättergökbi Art	Steklar	EN	5	50	Slättergökbi är	Beskogning av öppen mark; Exploatering	JA
101523	<i>Pemphredon fennica</i>	Art	Steklar	EN	5	20	Möjligen en fer	Rationellt skogsbruk	JA
234184	<i>Priocnemis confusor</i>	stääppvägste Art	Steklar	EN	30	120	Den svenska u	Beskogning av öppen mark	JA
19	<i>Albatrellus cristatus</i>	grönticka Art	Storsvampar	EN	12	40	Bildar mykorr	Rationellt skogsbruk	JA
58	<i>Anomoporia bombycina</i>	isabellporing Art	Storsvampar	EN	100	500	Sällsynt i hela	Rationellt skogsbruk	JA
121	<i>Aurantiporus croceus</i>	saffransstick Art	Storsvampar	CR	120	500	Nedbrytare oc	Rationellt skogsbruk	JA
260575	<i>Aurantiporus priscus</i>	laxrosa ticka Art	Storsvampar	EN	15		Arten ingår i gr	Rationellt skogsbruk	JA
1244	<i>Buglossoporus quercinus</i>	tungticka Art	Storsvampar	EN	250	1000	Nedbrytare so	Rationellt skogsbruk	JA
6003124	<i>Clavaria atrofulva</i>	svart fingers Art	Storsvampar	EN	40	160	Levnadsätt ol	Beskogning av öppen mark	JA
794	<i>Cuphophyllus atlanticus</i>	tennvaxing Art	Storsvampar	EN	40	180	Levnadsätt oki	Beskogning av öppen mark	JA
557	<i>Disciseda bovista</i>	stor diskroks Art	Storsvampar	EN	50	1000	Nedbrytare på	Exploatering	JA
250285	<i>Frantisekia mentschulensis</i>	orange bokti Art	Storsvampar	EN	30		Nedbrytare av	Rationellt skogsbruk	JA
1578	<i>Funalia trogii</i>	blek borstic Art	Storsvampar	CR	10	40	Nedbrytare på	Rationellt skogsbruk	JA
680	<i>Geastrum campestre</i>	fältjordstjär Art	Storsvampar	EN	20	200	Nedbrytare so	Exploatering	JA
687	<i>Geastrum saccatum</i>	säckjordstjär Art	Storsvampar	EN	40	150	Nedbrytare i s	Exploatering	JA
702	<i>Geoglossum difforme</i>	klibbjordtun Art	Storsvampar	EN	50	200	Levnadsätt ol	Beskogning av öppen mark	JA
703	<i>Geoglossum hakelieri</i>	brun jordtun Art	Storsvampar	EN	50	200	Levnadsätt ol	Beskogning av öppen mark	JA
705	<i>Geoglossum uliginosum</i>	sumpjordtun Art	Storsvampar	EN	30	120	Levnadsätt ol	Beskogning av öppen mark	JA
2013	<i>Griseoporia carbonaria</i>	kolticka Art	Storsvampar	EN	200	1000	En uppmärksa	Rationellt skogsbruk	JA
769	<i>Hericium erinaceus</i>	igelkottstagg Art	Storsvampar	CR	50	200	Nedbrytare i sl	Rationellt skogsbruk	JA
239737	<i>Hydnellum cumulatum</i>	knölig taggs Art	Storsvampar	EN	75	400	Bildar mykorr	Rationellt skogsbruk	JA
1436	<i>Hydnellum fuligineoviolaceum</i>	lilaköttig tag Art	Storsvampar	EN	100	400	Bildar mykorr	Rationellt skogsbruk; Förstörelse av habitat/su	JA
789	<i>Hydnellum mirabile</i>	raggtagsvar Art	Storsvampar	EN	300	1500	Bildar mykorr	Rationellt skogsbruk	JA
6010744	<i>Hydnellum roseoviolaceum</i>	rosaköttig ta Art	Storsvampar	EN	25	100	Bildar mykorr	Rationellt skogsbruk	JA
820	<i>Hygrophorus calophyllus</i>	rosaskivig va Art	Storsvampar	EN	25	100	Bildar mykorr	Rationellt skogsbruk	JA
829	<i>Hygrophorus purpurascens</i>	slöjvaxskivlr Art	Storsvampar	EN	100	400	Bildar mykorr	Rationellt skogsbruk	JA
700	<i>Maasoglossum asaetatum</i>	slät jordtung Art	Storsvampar	CR	5	20	Levnadsätt ol	Beskogning av öppen mark	JA
71	<i>Neoantrodia infirma</i>	urskogsporir Art	Storsvampar	EN	1560	1500	Knuten till äldr	Rationellt skogsbruk	JA
72	<i>Neoantrodia primaeva</i>	urskogsticka Art	Storsvampar	EN	160	500	Uppmärksam	Rationellt skogsbruk	JA
1110	<i>Pelltoporia triquetra</i>	tallharticka Art	Storsvampar	EN	160	400	Påträffas i gar	Rationellt skogsbruk	JA
1240	<i>Piloporia sajanensis</i>	lämmelporir Art	Storsvampar	EN	50	500	En iögonfallen	Rationellt skogsbruk	JA
1280	<i>Porpoloma pes-caprae</i>	toppig narrr Art	Storsvampar	EN	50	200	Nedbrytare i v	Beskogning av öppen mark	JA
1338	<i>Pycnoporellus aboluteus</i>	störporig brä Art	Storsvampar	CR	21	100	En väl känd oc	Rationellt skogsbruk	JA
256840	<i>Ramaria fennica</i>	lilafotad fing Art	Storsvampar	EN	120	600	Bildar mykorr	Rationellt skogsbruk	JA
6008693	<i>Resinoporia crassa</i>	kritporing Art	Storsvampar	CR	60	350	Uppmärksam	Rationellt skogsbruk	JA
1438	<i>Sarcodon leucopus</i>	slät taggsvar Art	Storsvampar	EN	100	400	Bildar mykorr	Rationellt skogsbruk	JA
1445	<i>Sarcosoma globosum</i>	bombmurklr Art	Storsvampar	EN	850	3300	Arten levnad:	Rationellt skogsbruk	JA
233025	<i>Skeletocutis jelicii</i>	Art	Storsvampar	EN	115		Ovanlig art kn	Rationellt skogsbruk	JA
233035	<i>Skeletocutis lilacina</i>	Art	Storsvampar	EN	65	520	En ovanlig art,	Rationellt skogsbruk	JA
1617	<i>Tulostoma calcareum</i>	fjällig stjälkn Art	Storsvampar	EN	40	160	Nedbrytare so	Exploatering	JA
1615	<i>Tulostoma melanocyclus</i>	mörk stjälkn Art	Storsvampar	EN	30	120	Nedbrytare so	Exploatering	JA
100394	<i>Arctophila bombiformis</i>	bandad björn Art	Tvävingar	CR	1	8	Arten var unde	Rationellt skogsbruk; Markavvattning	JA
200443	<i>Blera eoa</i>	svart stubbl Art	Tvävingar	EN	4	20	Endast känd i r	Rationellt skogsbruk	JA
102528	<i>Brachyopa vittata</i>	större savblc Art	Tvävingar	EN	50	200	Ca 20-talet fyn	Rationellt skogsbruk	JA
100678	<i>Coenomyia ferruginea</i>	stinkfluga Art	Tvävingar	EN	4	16	Stinkflugan var	Rationellt skogsbruk	JA
100789	<i>Cyrtopogon lapponicus</i>	lapprovfluga Art	Tvävingar	EN	25	100	Lapprovfluga ä	Rationellt skogsbruk	JA
100795	<i>Dalmannia punctata</i>	svartprickig i Art	Tvävingar	CR	2	8	På fastlandet t	Exploatering	JA
239982	<i>Dolichopus calinotus</i>	Art	Tvävingar	EN	25	100	Förekommer f	Exploatering	JA
101483	<i>Oxycera fallenii</i>	strömvapen Art	Tvävingar	EN	3	12	Denna medets	Vattengrumling; Markavvattning	JA
102087	<i>Stratiomys longicornis</i>	svart jättevaj Art	Tvävingar	EN	6	24	Tidigare bara k	Vattengrumling; Markavvattning	JA
232160	<i>Systenus tener</i>	Art	Tvävingar	EN	50	200	Funnen i Skåni	Rationellt skogsbruk	JA
101797	<i>Xylomya czekanovskii</i>	karelsk barki Art	Tvävingar	EN	30	120	Den karelska t	Rationellt skogsbruk	JA
101999	<i>Xylomya maculata</i>	gulbrokig ba Art	Tvävingar	EN	20	80	Arten var unde	Rationellt skogsbruk	JA
6330300	<i>Huperzia acicularis</i>	nålloplumr Art	Kärlväxter						JA
224360	<i>Huperzia arctica</i>	gul groddlun Art	Kärlväxter	NE					JA
224361	<i>Huperzia europaea</i>	äkta lopplun Art	Kärlväxter	NE					JA
6052779	<i>Huperzia selago</i>	grön groddlu Art	Kärlväxter						JA
6330301	<i>Huperzia suberecta</i>	drågotplumr Art	Kärlväxter						JA
222424	<i>Lycopodium alpinum</i>	fjällummr Art	Kärlväxter	LC			De skattade värdena som bedömningen baserar sig på ligger alla inom intervallet för kat	JA	
221945	<i>Lycopodium annotinum</i>	revlummr Art	Kärlväxter	LC			De skattade värdena som bedömningen baserar sig på ligger alla inom intervallet för kat	JA	
221946	<i>Lycopodium clavatum</i>	matlummr Art	Kärlväxter	LC			De skattade värdena som bedömningen baserar sig på ligger alla inom intervallet för kat	JA	
221941	<i>Lycopodium complanatum</i>	plattlummr Art	Kärlväxter	LC			De skattade värdena som bedömningen baserar sig på ligger alla inom intervallet för kat	JA	

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

SKRIVELSE
2026-01-22

Ärendenummer:
NV-25-034007

Konsekvensutredning av förslag till nationellt fridlysta arter

Komplettering av Naturvårdsverkets delredovisning av
regeringsuppdrag att se över vilka arter som bör vara
nationellt fridlysta med rättelse.

Innehåll

SAMMANFATTNING	3
1. INLEDNING	4
2. KONSEKVENsutREDNING	5
2.1 Utgångspunkter	5
2.2 Problembeskrivning och eftersträvat förändring	5
2.3 Konsekvenser om ingen åtgärd vidtas	7
2.4 Alternativa lösningar	8
2.5 Motiv för föreslagna arter	12
2.6 Förslagets konsekvenser	15
2.7 Proportionalitetsbedömning	21
2.8 Ikraftträdande och informationsinsatser	21
2.9 Beskrivning av hur och när konsekvenser kan utvärderas	21
2.10 Bedömning av överensstämmelse med EU-rätten	21

Sammanfattning

Skrivelsen är en komplettering till delredovisningen av regeringsuppdraget att ta fram ett förslag till nationellt fridlysta arter med utgångspunkt från regeringens kriterier. Förslaget var preliminärt eftersom en ny rödlista beslutas först i mars 2026 och förslaget tagits fram på kort tid. Även denna konsekvensanalys är därmed preliminär eftersom listan kan komma att ändras och det nya regelverk som regeringen haft på remiss ännu inte är beslutat. Regelverket påverkar vilka konsekvenser den föreslagna listan kan få.

Utgångspunkten för analysen har varit nuvarande lista över nationellt fridlysta arter med dagens regelverk jämfört med den av Naturvårdsverket föreslagna listan med det av regeringen föreslagna nya regelverket.

Jordbruksverket, Skogsstyrelsen och Havs- och vattenmyndigheten har fått möjlighet att lämna synpunkter på en icke slutlig version av analysen. Synpunkterna från de två förstnämnda myndigheterna har arbetats in, medan Havs- och vattenmyndigheten avstod från att lämna synpunkter.

Det har funnits ett behov av att uppdatera listan över nationellt fridlysta arter utifrån förändrad vetenskaplig kunskap och förändringar i arters bevarandestatus. Ändrad praxis har också inneburit ett behov av justering i listan. Regeringens syfte med uppdateringen har varit att skydda arter med ett tydligt skyddsbehov som bäst tillgodoses genom fridlysning samt att detta baseras på bästa tillgängliga och mest aktuella kunskap.

Naturvårdsverket har beskrivit ett antal alternativa lösningar till att uppdatera listan över nationellt fridlysta arter. Exempel på sådana alternativa lösningar är kommunikationsinsatser eller områdesskydd och vi har beskrivit för- och nackdelar med dessa. Dessutom har vi beskrivit alternativa sätt att tolka regeringens kriterier.

Naturvårdsverket har motiverat förslaget till lista på artgrupp-nivå med anledning av den korta tid som funnits till förfogande. Dock har några kända arter lyfts fram och motiverats som exempel.

Slutligen har vi beskrivit de konsekvenser vi kunnat bedöma utan att ha haft möjlighet att analysera den nya listans konsekvenser i detalj jämfört med dagens bilaga 2 i artskyddsförordningen. Konsekvenser har beskrivits för myndigheter, olika slags verksamhetsutövare samt för allmänheten och miljön.

1. Inledning

Denna skrivelse är en komplettering av Naturvårdsverkets delredovisning av regeringsuppdraget om att se över vilka arter som bör vara nationellt fridlysta.¹ Skrivelsen är en konsekvensutredning av Naturvårdsverkets förslag till nationellt fridlysta arter. Framtagandet av förslaget och konsekvensbeskrivningen har genomförts med utgångspunkt i förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar. Alternativet som vi jämför med i denna konsekvensutredning, det så kallade nollalternativet, är dagens regelverk, dvs dagens bilaga 2 till artskyddsförordningen, med de arter som idag är nationellt fridlysta och det regelverk som idag gäller för skydd av dessa arter genom bestämmelserna i 6, 8 och 9 §§ artskyddsförordningen.

På grund av begränsad tid för denna komplettering har Naturvårdsverket motiverat urvalet av arter och beskrivit konsekvenserna per grupper av arter, inte för varje enskild art. Dock har vi beskrivit motiven för ett förslag till fridlyst art av särskilt intresse per kategori.

Eftersom förslaget till lista över nationellt fridlysta arter är preliminär och rödlistan inte beslutad samt inte heller det föreslagna nya regelverket är även denna analys av preliminär karaktär.

Vi har inte haft möjlighet att analysera skillnaden mellan nuvarande bilaga 2 och vår föreslagna lista i mer detalj. Till exempel om det blir fler eller färre lokaler där fridlysta arter finns. Därför har vi inte kunnat redovisa samtliga konsekvenser i detalj.

Enligt uppdraget ska Skogsstyrelsen, Jordbruksverket och Havs- och vattenmyndigheten ges möjlighet att lämna synpunkter under uppdragets genomförande. De har lämnat synpunkter till delredovisningen och även givits möjligheter att lämna synpunkter på konsekvensanalysen. Synpunkter från Jordbruksverket och Skogsstyrelsen har arbetats in, medan Havs- och vattenmyndigheten avstod från att lämna synpunkter.

---

¹ Regeringen, 2025. Uppdrag till Naturvårdsverket att se över vilka arter som bör vara nationellt fridlysta. Regeringsbeslut 2025-07-24, KN2023/01619 (delvis), KN2023/01753, KN2023/01760 m.fl.

2. Konsekvensutredning

2.1 Utgångspunkter

Konsekvensutredningen har utförts med utgångspunkt i förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar. Bedömda konsekvenser redovisas i kvalitativa termer.

2.1.1 Avgränsning

Denna konsekvensutredning är en del av Naturvårdsverkets regeringsuppdrag att göra en översyn av nationellt fridlysta arter. Naturvårdsverket delredovisade den 21 november 2025 uppdraget genom att föreslå vilka arter som bör vara fridlysta utifrån de av regeringen angivna kriterierna.² Naturvårdsverkets uppdrag utgår från ett förslag till nya bestämmelser för vilka typer av arter som kan fridlysas och vilket skydd som fridlysningen medför i förhållande till olika åtgärder.³ Konsekvensbeskrivningen omfattar enbart konsekvenserna av Naturvårdsverkets uppdragsredovisning – dvs. konsekvenserna av vilka arter som föreslås omfattas av olika delar av det nya regelverket. Detta innebär att konsekvenser av själva ändringarna av de nationella fridlysningsbestämmelserna inte tas upp i denna konsekvensbeskrivning, utöver konsekvenserna utifrån vilka arter som föreslås vara nationellt fridlysta.

Exempel på denna avgränsning av konsekvensbeskrivningen är att följande tänkbara konsekvenser inte behandlats här:

- Konsekvenser av regeringens kriterier med tillhörande undantag, utöver konsekvenserna utifrån vilka arter som föreslås omfattas.
- Konsekvenser för den nationella rödlistans status av att det nya regelverket får en tydlig koppling till rödlistan.

2.2 Problembeskrivning och eftersträvad förändring

2.2.1 Problembeskrivning

Fridlysningsbestämmelserna i artskyddsförordningen (2007:845) är av central betydelse för att bevara hotade växt- och djurarter. Bestämmelserna utgör till stor

---

² Naturvårdsverket, 2025. Delredovisning av förslag till nationellt fridlysta arter. Skrivelse. 2025-11-21. Ärendenummer NV-25-034007

³ Klimat- och näringslivsdepartementet, 2025. Skyddet genom nationell fridlysning anpassas till arternas skyddsbehov och andra angelägna intressen. Juli 2025. KN2025/01529.

del ett genomförande av EU:s regelverk om artskydd i art-och habitatdirektivet respektive fågeldirektivet. Utöver genomförandet av EU:s regelverk finns det arter som är fridlysta på grund av nationella bedömningar.

Det problem som avses lösas genom fridlysning framgår bl a i 8 kap 1–2 §§ miljöbalken. Fridlysning är en viktig åtgärd för att uppnå det 16:e miljökvalitetsmålet Ett rikt växt- och djurliv. Dessutom finns ett stort behov av uppdatering av bilaga 2.

- A. Hindra att arter försvinner från Sveriges flora och fauna
- B. Hindra att arters förekomster plundras
- C. Uppfylla Sveriges internationella åtaganden
- D. Bidra till att uppnå miljökvalitetsmålet om ett rikt växt- och djurliv
- E. Hålla listan över nationellt fridlysta arter uppdaterad enligt arters skyddsbehov och aktuella namn
- F. Hålla artlistan uppdaterad så den passar till regelverket och dess praxis

A: Problemet att många arter riskerar att försvinna och vilka arter som har en sådan risk utreds genom SLU:s så kallade rödlista som uppdateras var 5:e år. Det största hotet mot arter är kopplat till pågående markanvändning såsom skogs- och jordbruk.

B: Människor kan av ekonomiska skäl plocka bort större mängder av en art för t ex försäljning vilket kan göra att arten minskar eller försvinner lokalt.

C: De arter som skyddas enligt EU:s naturvårdsdirektiv listas redan i bilaga 1 till artskyddsförordningen. Vissa arter som listas i internationella konventioner kan dock behöva skyddas nationellt.

D: Enligt riksdagens definition av miljökvalitetsmålet Ett rikt växt- och djurliv ska arter kunna fortleva i långsiktigt livskraftiga bestånd med tillräcklig genetisk variation. Målet bedöms inte nås utan utvecklingen i miljön är negativ. Ytterligare insatser behövs.⁴

E: Rödlistan uppdateras var 5:e år och visar aktuella skyddsbehov. Dessutom sker regelbundna uppdateringar av arters namn utifrån senaste kunskap om släktskap med mera. Naturvårdsverket och SLU har skickat in förslag på ändringar av bilaga 2 under åren. Bilagan har inte justerats sedan 2009.

F: Praxis har ändrats, särskilt under de senaste tio åren vilket har inneburit ett annat skydd än det som fanns när bilaga 2 tidigare togs fram. Om ett helt nytt regelverk beslutas för de nationellt fridlysta arterna finns ett behov av att anpassa listan efter det skydd arterna då får.

---

⁴ <https://www.sverigesmiljomal.se/miljomalen/ett-rikt-vaxt--och-djurliv/>

2.2.2 Eftersträvad förändring

Regeringen har gett Naturvårdsverket i uppdrag att föreslå en lista på arter som bör vara nationellt fridlysta. Naturvårdsverkets förslag följer kriterier i enlighet med regeringens tidigare remitterade förslag på nytt regelverk för fridlysning.⁵ Regeringen har angett att det övergripande syftet med det föreslagna nya regelverket är att "den nationella fridlysningen ska kunna anpassas utifrån djur- och växtarternas skyddsbehov och att hänsyn ska kunna tas även till andra angelägna intressen, så att ett effektivt nationellt skydd av hotade arter kan säkerställas samtidigt som inskränkningar i pågående markanvändning såsom jord- och skogsbruk samt begränsningar av möjligheterna att ändra markanvändningen ska vara proportionerliga. Förslagen i promemorian syftar därutöver till att öka förutsebarheten."⁶

Naturvårdsverkets förslag till nationellt fridlysta arter syftar till att de fridlysta arterna ska ha ett tydligt skyddsbehov som bäst tillgodoses genom fridlysning eller vara arter som Sverige har skyldighet att skydda enligt internationella överenskommelser. Naturvårdsverkets förslag baserar sig på aktuella expertbedömningar av arters hotstatus och skyddsbehov. Sammantaget syftar förslaget till lista på fridlysta arter till att den nationella fridlysningen av arter ska:

- Skydda arter med ett tydligt skyddsbehov som bäst tillgodoses genom fridlysning.
- Baseras på bästa tillgängliga och mest aktuella kunskap.

2.3 Konsekvenser om ingen åtgärd vidtas

Nollalternativet i denna konsekvensutredning är konsekvenserna av att inte förändra listan över nationellt fridlysta arter, dvs dagens bilaga 2 till artskyddsförordningen och det regelverk som idag gäller för skydd av dessa arter genom bestämmelserna i 6, 8 och 9 §§ artskyddsförordningen. Nollalternativet jämförs med konsekvenserna av Naturvårdsverkets förslag till lista över arter som bör fridlysas nationellt inom ramen för det förslag till nytt regelverk som regeringen remitterat under 2025.

Om ingen översyn görs av listan över nationellt fridlysta arter kommer listan fortsatt vara inaktuell utifrån nationella behov av fridlysningsskydd för arter. Det skulle därmed fortsatt finnas nationellt fridlysta arter som inte längre behöver ett fridlysningsskydd och arter som skulle behöva ett fridlysningsskydd men fortsatt saknar ett sådant. Följden skulle bli att arter som inte behöver fridlysningsskydd

⁵ Regeringen, 2025. Uppdrag till Naturvårdsverket att se över vilka arter som bör vara nationellt fridlysta. Regeringsbeslut 2025-07-24, KN2023/01619 (delvis), KN2023/01753, KN2023/01760 m.fl.

⁶ Klimat- och näringslivsdepartementet, 2025. Skyddet genom nationell fridlysning anpassas till arternas skyddsbehov och andra angelägna intressen. Juli 2025. KN2025/01529. S. 42

längre skulle kunna orsaka onödiga åtgärder och arbete, medan arter som skulle behöva fridlysningsskydd saknar detta och därmed riskerar få en sämre status.

2.4 Alternativa lösningar

2.4.1 Andra möjliga tolkningar av kriterierna och förutsättningarna i uppdraget

Arter vars främsta hot inte begränsas effektivt genom fridlysning

Regeringens uppdrag innebär att Naturvårdsverket ska föreslå arter vars hot kan begränsas effektivt genom fridlysning. Naturvårdsverket har därför inte föreslagit arter vars främsta hot utgörs av klimatförändringar, övergödning, försurning, igenväxning eller brist på hävd, då fridlysning inte bedömts kunna begränsa dessa hot. En alternativ tolkning av regeringens uppdrag skulle ha kunnat vara att inte avgränsa bort dessa hot, utan föreslå fridlysning även för arter vars hot är exempelvis klimatförändringar. Tänkbara konsekvenser av en sådan alternativ tolkning skulle vara att listan över föreslagna fridlysta arter skulle bli betydligt längre, samt att det skulle uppstå en stor osäkerhet om fridlysningen verkligen skulle göra avsedd nytta. Denna osäkerhet kring nyttan av fridlysning som effektivt skyddsinstrument för arter kan skada förtroendet för bestämmelsen, och riskerar också att medföra större konsekvenser än nödvändigt för samhället, utan motsvarande nytta.

Särskilt om fridlysning av arter som främst hotas av upphörd hävd

Jordbruksverket har i sitt yttrande till delredovisningen av en ny lista på nationellt fridlysta arter framfört att även arter som förekommer i livsmiljöer skapade av mänsklig skötsel bör kunna fridlysas. Nationell fridlysning av sådana arter skulle innebära att hänsyn bland annat behöver tas vid bete, slätter och andra jordbruksrelaterade åtgärder. I jordbrukslandskapet är det dessutom en relativt liten areal som omfattas av formellt områdesskydd varför artspecifikt skydd via fridlysning i vissa fall kan vara ett bra komplement till ekonomiska och informativa styrmedel. Vid en alternativ tolkning av regeringens uppdrag där även arter, vars främsta hot är igenväxning och brist på hävd, föreslås för fridlysning skulle Jordbruksverkets synpunkt ha tillgodosetts. I uppdraget från regeringen framgår det dock att arter som skyddas på bättre sätt än genom fridlysning inte ska föreslås. Som exempel nämns arter som främst förekommer i biotoper som kräver mänsklig skötsel för att livsmiljön ska bevaras. Naturvårdsverket bedömer att detta inte vore i linje med instruktionerna i regeringsuppdraget och har därför inte föreslagit sådana arter.

Arter från internationella konventioner som listas i bilaga 5 i art- och habitatdirektivet

Arter som skyddas av internationella konventioner och är listade i art- och habitatdirektivets bilaga 5 har endast föreslagits om arten är rödlistad och bedöms behöva fridlysningsskyddet för att uppnå gynnsam bevarandestatus. Detta eftersom

regeringen i sitt uppdrag specificerade att det särskilt skulle motiveras om arter som inte är rödlistade föreslogs under kriteriet 1.2. Naturvårdsverket tolkade detta som att det främst var frågan om arter som är rödlistade som skulle föreslås enligt kriteriet 1.2. Skyddet för arter i art- och habitatdirektivets bilaga 5 innebär dessutom att exemplar kan nyttjas under förutsättningen att arten fortsatt har en gynnsam bevarandestatus. En alternativ tolkning skulle vara att även föreslå konventionsarter som är listade i art- och habitatdirektivets bilaga 5 som inte är rödlistade. Detta skulle ha resulterat i en längre lista över fridlysta arter som inte skulle behöva skyddet i samma utsträckning. Naturvårdsverkets bedömning är att nyttan med fridlysningen i sådant fall skulle kunna ifrågasättas, vilket riskerar bestämmelsens legitimitet.

Arter som sannolikt är utdöda

Ett fåtal arter som förmodas vara nationellt utdöda har föreslagits för fridlysning. Skälet till detta är bland annat att hotkategorin inte ändras förrän arten varit konstaterat utdöd i landet under ca 50 år. En alternativ tolkning skulle ha kunnat vara att inte föreslå arter som inte återfunnits på ett antal år eller som bedöms vara möjligen eller sannolikt nationellt utdöda. En konsekvens av en sådan alternativ tolkning skulle bland annat vara att dessa arter och deras fyndplatser riskerar att stå helt utan ett skydd ifall arten återupptäcks framöver. Naturvårdsverket har bedömt att det är lämpligast att utgå från bedömningen i rödlistan av en arts eventuella utdöende. Rödlistan är baseras på internationella kriterier och revideras regelbundet.

Orkidéarter som föreslagits på grund av CITES-listning

Samtliga i Sverige förekommande orkidéarter har föreslagits ingå då dessa arter även är upptagna i bilagorna till Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora (CITES). Naturvårdsverket har valt att ta med samtliga orkidéarter, även de som inte redan är medtagna i övriga kriterier. Skälet för detta är att orkidéer är begärliga att gräva upp och plocka för handelsändamål och på grund av sitt estetiska utseende. Genom fridlysning av samtliga orkidéarter ges även de hotade arterna ett förstärkt skydd. Ett alternativ hade varit att inte föreslå fridlysning av samtliga orkidéarter, utan bara av de som uppfyller övriga kriterier. Vissa orkidéarter kan anses vara mer oansenliga än andra och därför inte lika begärliga och en alternativ tolkning skulle ha kunnat vara att endast ta med de arter som har ett iögonfallande utseende (utöver de arter som uppfyller övriga kriterier). Konsekvensen av den alternativa tolkningen skulle vara att vissa orkidéarter som på subjektiva grunder inte anses begärliga skulle sakna det skydd en fridlysning innebär. Förutsättningarna för dessa arters populationer skulle då riskera att försämrats. I förlängningen riskerar detta att leda till att arterna på sikt kan få en försämrad bevarandestatus och hamna i en högre hotkategori. Dessutom skulle det försvåra efterlevnaden om endast vissa orkidéarter var fridlysta och inte alla som idag.

OSPAR- och HELCOM-arter

OSPAR- och HELCOM är två internationella konventioner som handlar om skydd av havsmiljön inklusive vissa havslevande arter. Vissa arter som skyddas enligt konventionerna och som inte är klassade som livskraftiga och för vilka fridlysning bedöms vara ett effektivt skydd, d v s att deras främsta hot inte endast är från fiske, har föreslagits bli fridlysta. En alternativ tolkning skulle kunna vara att inte ta med dessa arter eftersom de är fredade genom fiskelagstiftningen. Konsekvensen skulle i så fall bli att dessa arter står utan skydd från andra allvarliga hot än fiske och riskerar att påverkas negativt och få en försämrad bevarandestatus på sikt.

Arter från konventionerna, som inte redan är fredade genom jakt- eller fiskelagstiftning, har endast föreslagits om hoten mot dem inte enbart utgörs av jakt eller fiske. En alternativ tolkning skulle vara att inte ta med de arter som är fredade genom jakt- eller fiskelagstiftning.

2.4.2 Alternativ till att fridlysa arter

Informationssatsningar

Riktade informationssatsningar till de markägare som har vissa skyddsvärda och hotklassade arter på sin fastighet skulle kunna vara ett alternativ till fridlysning. För att sådana satsningar ska göra nytta behöver myndigheterna avgränsa informationsinsatsen till att endast gälla arter som är lätta att identifiera, alternativt förekommer inom en tydligt avgränsad geografisk plats. Genomförandet av en informationssatsning bedöms vara resurskrävande och behöva genomföras med återkommande intervall. Utöver att innebära ett resurskrävande arbete för berörda myndigheter bedöms förväntad effekt och nytta vara tveksam. Skyddet blir även godtyckligt om det är upp till markägaren att välja att ta hänsyn eller vidta rekommenderade åtgärder för de skyddsvärda arterna.

Insatser inom åtgärdsprogram för hotade arter

En del av de arter som föreslås bli fridlysta har eller har haft riktade nationella åtgärdsprogram. För vissa arter har åtgärderna haft positiva effekter, medan det för andra inledningsvis har gett önskade effekter, men sedan har populationen ändå minskat eller försvunnit av inte alltid kända anledningar. Att ta fram och genomföra fler åtgärdsprogram som ett alternativ till fridlysning skulle för vissa utvalda arter kunna ge positiva effekter motsvarande ett skydd genom fridlysning. Detta är dock en mycket resurskrävande åtgärd och det är inte rimligt eller möjligt att genomföra åtgärdsprogram för alla arter som föreslås bli fridlysta. Många av de för fridlysning föreslagna arterna skulle stå utan det skydd som fridlysningen innebär.

Genomförandet av åtgärder inom åtgärdsprogram för hotade arter förutsätter intresse och frivillighet från berörda markägare. I likhet med riktade informationssatsningar (beskrivet ovan) finns det en osäkerhet kring förväntad effekt och nytta med åtgärdsprogrammen, eftersom effekten är beroende av markägarnas intresse och vilja att visa hänsyn eller vidta åtgärder.

Riktade medel för skötselåtgärder för vissa arter

Riktade bidrag för att genomföra skötselåtgärder för vissa utvalda arter skulle innebära ett stort och resurskrävande arbete för berörda myndigheter, både för att informera fastighetsägare och för bidragshantering men också för uppföljning. Det riskerar också att bli godtyckligt var och för vilka arter åtgärder genomförs, då det förutsätter intresserade markägare som söker bidragen och som har vilja och möjlighet att göra åtgärder.

Tillfälliga ekonomiska satsningar genom riktade medel till skötselåtgärder för vissa arter bedöms endast ha temporär effekt till skillnad från ett kontinuerligt skydd genom fridlysning.

Formellt skydd

Möjligheten finns att använda formellt skydd som ett alternativ till fridlysning. Beslut om naturreservat, naturminne, biotopskydd eller djur- och växtskyddsområde samt tecknande av naturvårdsavtal kan skydda förekomster av hotade arter. Listan över föreslagna fridlysta arter omfattar dock 255 arter som förekommer på tusentals lokaler. Det stora antalet lokaler är i sig en begränsande faktor då bildandet av formellt områdesskydd är en tids- och resurskrävande process. Naturvårdsverket bedömning är att det ur kostnads- och tidsperspektiv vore orimligt att använda områdesskydd för att skydda de föreslagna arternas kända lokaler istället för att skydda arterna genom fridlysning.

Ytterligare skäl som talar mot nyttjandet av områdesskydd i stället för fridlysning är att det då endast är redan kända lokaler som kan få ett skydd. Om en art upptäcks på nya lokaler har dessa inget skydd, likaså om arten ”flyttar” från ett skyddat område. Formellt skydd av enstaka lokaler där de aktuella hotade arterna förekommer riskerar att resultera i ett stort antal små, geografiskt spridda, skyddade områden. Detta är negativt ur bevarandesynpunkt då arternas möjlighet till spridning mellan lokalerna blir begränsad eller upphör. Det är inte heller resurseffektivt för berörda myndigheter, då skydd av en stor mängd relativt små lokaler skulle ta både ekonomiska resurser i form av markersättningsmedel samt arbetstid från myndigheternas arbete med att skydda större, värdefulla naturområden med betydligt bättre förutsättningar för att långsiktigt bevara biologisk mångfald. Det skulle också innebära konsekvenser i form av begränsningar för mark- och sakägare, som inte ger säker nytta för de hotade arterna.

Vissa av de föreslagna arterna förekommer endast på en eller ett fåtal lokaler i landet. Om den aktuella arten, trots områdesskyddet, skulle försvinna från lokalen upphör också själva syftet med områdesskyddet, men begränsningarna för mark- och sakägare skulle kvarstå.

Bildande av djur- och växtskyddsområden och naturminnen är inte ersättningsgrundande men kräver ändå resurser hos berörda myndigheter. Om skyddet gäller en art som endast finns i ett fåtal exemplar på lokalen eller i hela landet finns även här en risk att arten försvinner, medan begränsningarna för mark- och andra sakägare kvarstår.

Dessutom ska formellt skydd bildas med utgångspunkt i frivillighet, dvs. att markägaren är intresserad av formellt skydd. Därmed finns det risk att berörda artförekomster inte skulle få det skyddet som fridlysning innebär.

Bildande av ytterligare Natura 2000-områden

Ett alternativ till att fridlysa en art som till exempel flodpärlmussla enligt artskyddsförordningen skulle vara att peka ut fler Natura 2000-områden för arten och på så sätt förbättra skyddet. Naturvårdsverket bedömer dock att det skulle vara en oproportionerligt omfattande åtgärd.

2.5 Motiv för föreslagna arter

Naturvårdsverkets förslag baseras på 2026 års preliminära rödlista.⁷

2.5.1 Arter som är akut hotade (CR)

Arter som är akut hotade (CR) har den högsta hotkategorin i rödlistan. Det är steget före att de konstateras utdöda i Sverige. Arterna får det starkaste skyddet enligt regeringens förslag till ändrade regler, vilket är rimligt med tanke på den mycket stora risken för utdöende.

Motiv för att vissa arter föreslås

AI

Ålen är klassad som akut hotad och vattenkraft utgör ett hot mot arten eftersom ålar dödas i turbiner samt hindras från att utnyttja potentiella habitat uppströms kraftverk. I samband med omprövning eller nyetablering av vattenkraftsverksamhet innebär förslaget att ålen får ett skydd från att dödas eller störas. På grund av ålens hotstatus kommer det föreslagna generella undantaget för pågående markanvändning i 9 b § artskyddsförordningen inte att gälla. Detta innebär att vattenkraftsverksamhet som ska prövas eller omprövas kan behöva artskyddsdispens om ålen påverkas på ett förbjudet sätt av verksamheten. Detta bör aktualiseras även i de omprövningar för den nationella planen för moderna miljövillkor som ska ske enligt 24 kap. 10 § miljöbalken. För att de nya miljövillkoren ska kunna anses moderna behöver man i omprövningen bedöma påverkan på ålen enligt aktuell fridlysningsstatus.

2.5.2 Arter som är starkt hotade (EN)

Arterna som är klassade som starkt hotade har den näst högsta rödlistekategorin, redan här är det därför ofta inte långt till utrotning. Det nya regelverket för fridlysning innebär att arterna får ett mindre starkt skydd mot pågående markanvändning än arter i den högsta rödlistekategorin. Anledningen är att de omfattas av nya undantag för pågående markanvändning. Det ger ändå ett visst skydd mot hotbild från pågående markanvändning och från annan exploatering.

⁷ Ej publicerade data från Artdatabanken.

Motiv för att vissa arter föreslås

Flodpärlmussla

Flodpärlmusslan är redan föremål för utpekande av Natura 2000-områden för att förbättra artens bevarandestatus. De regler som finns idag innebär endast fredning från fiske och möjligheter att föreskriva om förvaltningsåtgärder för att säkra att en gynnsam bevarandestatus uppnås för arten. Fridlysning skulle förtydliga vad som gäller för arten och täcka de "luckor" som finns i lagstiftningen för skydd av arten som gäller förstörelse av livsmiljön och påverkan på vattendrag från till exempel skogsbruk utanför Natura 2000-områden.

2.5.3 Rödlistade CITES-arter

Av de inhemska växtarter som är CITES-listade är 19 även rödlistade. Utöver 16 orkidéarter gäller det växtarterna slättergubbe, gotländsk nunneört och våradonis. Av de 16 orkidéarterna är fyra upptagna på art- och habitatdirektivets bilagor och de omfattas inte av nationella fridlysningsbestämmelser. Samtliga dessa arter är mer eller mindre attraktiva att plocka eller gräva upp och har ett kommersiellt värde, vilket är skälet till att de är CITES-listade. Slättergubbe är även en välkänd medicinalväxt som används i olika kommersiella naturläkemedel. Samtliga arter är idag fridlysta i Sverige. Inom EU implementeras CITES genom rådets förordning (EG) nr 338/97 (CITES-förordningen) som dock i huvudsak endast reglerar handel och inte exempelvis plockning och uppgrävning. En fortsatt nationell fridlysning av de aktuella arterna innebär att CITES-förordningens skydd förstärks på ett lämpligt sätt och därmed förbättras förutsättningarna för de rödlistade orkidéarternas bevarandestatus.

Motiv för att vissa arter föreslås

Knärot

Den idag fridlysta knäroten föreslås förbli fridlyst eftersom den är en CITES-listad orkidé och rödlistad som sårbar (VU). Pågående markanvändning i form av skogsbruk är en allvarlig hotbild. Knäroten kan utifrån kriterierna inte skyddas mot åtgärder som innebär avsevärt försvårande av pågående markanvändning eftersom arten kommer att omfattas av de föreslagna undantaget i 9 b § artskyddsförordningen. Arten kan fortsatt få ett visst skydd från pågående markanvändning

2.5.4 CITES-arter som inte är rödlistade

Sammanlagt 28 av de inhemska orkidéarterna som är CITES-listade är inte rödlistade. En av dessa arter finns upptagen på art- och habitatdirektivets bilagor och omfattas inte av den nationella fridlysningen. Behov av fridlysning för de 27 ej rödlistade arterna i samma kategori som de rödlistade finns. Dels av det skäl som nämns ovan, att fridlysningen innebär ett förstärkt skydd av de aktuella arterna för att på längre sikt inte riskera minskade populationer som kan resultera i rödlistning. Dels för att orkidéarter kan vara svåra att artbestämma, det som i CITES-sammanhang benämns "look alike-problematik" som kan medföra att enskilda och

verksamhetsutövare av misstag gräver upp eller plockar fridlysta arter. För de tre övriga CITES-arterna som inte är rödlistade, men varav en är fridlyst idag, bedöms det inte finnas något behov av fridlysning då deras populationer är så pass stora och stabila (se även avsnittet *Arter från internationella konventioner som listas i bilaga 5 i art- och habitatdirektivet*).

Konsekvensen av att differentiera den nationella fridlysningen mellan de rödlistade respektive inte rödlistade orkidéarterna skulle bli ett svagare skydd för 27 orkidéarter, varav många kan anses vara uppseendeväckande vackra eller på annat sätt attraktiva. Flera av dessa arter har varit rödlistade men har av olika skäl kunnat avföras från rödlistan. Om den idag gällande fridlysningen har bidragit till denna positiva utveckling är oklart, men kan heller inte uteslutas. Redan idag är orkidéarterna fridlysta enligt två olika kriterier, de nationella samt art- och habitatdirektivet. Att tillföra ytterligare en nationell kategori skulle försvåra hanteringen av förordningen ytterligare för verksamhetsutövare och andra aktörer.

De orkidéer som inte är rödlistade föreslås inte skyddas från pågående markanvändning. Naturvårdsverket bedömer även att det blir lättare att efterleva och idka tillsyn om fridlysningen gäller för samtliga orkidéarter.

2.5.5 Arter som listas i Bernkonventionen

Många av Bernkonventionens arter var tidigare nationellt fridlysta, till exempel de grod- och kräldjursarter som inte skyddas enligt EU:s naturvårdsdirektiv. Enligt regeringens kriterier ska samtliga grod- och kräldjursarter fortsatt vara fridlysta.

Motiv för att vissa arter föreslås

Igelkott

Igelkotten är klassad som sårbar (VU). Det är en art som är omtyckt av många människor, men ändå är människan det främsta hotet mot arten och den huvudsakliga anledningen till att populationen har en minskande trend. Många individer skadas eller dödas i trafiken eller av gräsklippare i trädgårdar och parker. Användningen av insekticider minskar tillgången på föda. Exploatering leder till att lämpliga habitat och övervintringsplatser förstörs.

Fridlysning är ett välkänt begrepp för många människor och genom att fridlysa arten bedöms fler människor få ökad förståelse för och kunskap om artens behov och hoten mot den. Detta kan ha en viktig, pedagogisk effekt eftersom många människor vill hjälpa den populära arten genom att ta hänsyn till den och vidta positiva åtgärder för igelkottar i sina trädgårdar.

Verksamhetsutövare kommer att behöva ta hänsyn till arten vid till exempel exploatering, vilket bedöms kunna leda till minskad förstörelse av lämpliga livsmiljöer.

2.5.4 Andra arter som inte är rödlistade

Naturvårdsverket efterfrågade under hösten 2026 underlag från länsstyrelserna om behov av skydd av arter mot insamling och plundring i deras län. På grund av den

begränsade tiden för Naturvårdsverkets arbete gavs länsstyrelse begränsat med tid för uppgiften. Ett antal förslag kom in från flera länsstyrelser. Ett urval av dessa har medtagits i Naturvårdsverkets förslag.

Blåsippa, gullviva och liljekonvalj är bedömda som livskraftiga nationellt. Risken att deras växtplatser plundras bedöms som begränsad, och denna risk bedöms kunna hanteras lokalt med information vid behov. Naturvårdsverket bedömer att dessa arter i nuläget inte hotas av plockning och därför inte behöver vara nationellt fridlysta.

Motiv för att vissa arter föreslås

Ramslök

Ramslök är bedömd som livskraftig nationellt, men har av länsstyrelserna i två län bedömts vara utsatta för en omfattande insamling som kan hota de begränsade regionala bestånden i de länen.

2.6 Förslagets konsekvenser

I detta avsnitt beskrivs konsekvenserna av Naturvårdsverkets förslag till lista över nationellt fridlysta arter. Alternativet som vi jämför med i denna är dagens regelverk, dvs bilaga 2 till artskyddsförordningen, med de arter som idag är nationellt fridlysta och det regelverk som idag gäller för skydd av dessa arter genom bestämmelserna i 6, 8 och 9 §§ artskyddsförordningen.

2.6.1 Konsekvenser för staten

De delar av staten som i första hand påverkas av nationella fridlysningar av arter är:

- Naturvårdsverket
- Länsstyrelserna
- Skogsstyrelsen
- Domstolar

Naturvårdsverket har ett nationellt vägledningsansvar i frågor som rör fridlysning. Det nya regelverket kommer, åtminstone i ett inledande skede, att medföra ett ökat behov av tillsynsvägledning inklusive att sprida information om de nya reglerna. Detta är dock i första hand en konsekvens av det nya regelverket och påverkas endast i liten omfattning av vilka arter som Naturvårdsverket föreslår för fridlysning. Det finns dock ett stort behov att informera om den nya listan över fridlysta arter, särskilt nya arter som inte tidigare varit fridlysta. Informationen kommer att behöva anpassas till allmänhet, areella näringar respektive andra näringsidkares behov.

Länsstyrelserna har ett ansvar för tillsyn över artskydd och handlägger ärenden om dispens från förbuden i fridlysningsbestämmelserna. I regeringens remitterade förslag till nytt regelverk görs bedömningen att *de föreslagna undantagen från förbuden i de nationella fridlysningsbestämmelserna innebär att förbuden kommer*

att aktualiseras i färre situationer. Det innebär att antalet ärenden om dispens från de nationella fridlysningsbestämmelserna kan förväntas minska. Den nya möjligheten till dispens antas bara leda till en mycket begränsad ökning av antalen dispensärenden och sammantaget bedöms antalet dispensärenden enligt 15 § artskyddsförordningen minska.⁸ Naturvårdsverket bedömer att länsstyrelsernas arbetsbelastning i huvudsak påverkas av själva införandet av ett nytt regelverk och att Naturvårdsverkets förslag till vilka arter som bör fridlysas har begränsad påverkan på länsstyrelsernas arbetsbelastning.

Skogsstyrelsen ansvarar för tillsyn enligt skogsvårdslagen och utövar tillsyn över skogsbruksåtgärder som anmäls enligt 12 kap. 6 § miljöbalken. I regeringens remitterade förslag till nytt fridlysningsregelverk görs bedömningen att:

”Den nya undantagsbestämmelsen som innebär att förbuden inte gäller för verksamheter och åtgärder som inte syftar till att skada eller störa den fridlysta arten bedöms innebära att förbuden i de nationella fridlysningsbestämmelserna aktualiseras i färre fall. Det bedöms i sin tur förenkla Skogsstyrelsens hantering av ärenden om anmälda skogsbruksåtgärder, vilket medför att myndighetens resursbehov minskar något. Den minskningen kan dock antas motverkas av det nya undantaget som innebär att förbuden inte gäller i den utsträckning som pågående markanvändning avsevärt försvåras. Det kan antas att Skogsstyrelsen i ett fåtal ärenden kommer att behöva bedöma om och i så fall i vilken utsträckning som detta undantag begränsar förbudens räckvidd. Sammantaget bedöms inte de ändringar som föreslås i denna promemoria påverka Skogsstyrelsens resursbehov.”⁹

Naturvårdsverket bedömer att Skogsstyrelsens arbetsbelastning i huvudsak påverkas av själva införandet av ett nytt regelverk och att Naturvårdsverkets förslag till vilka arter som bör fridlysas har begränsad påverkan på Skogsstyrelsens arbetsbelastning. Detta trots att fokus kan komma att flyttas från nationellt fridlysta arter till EU-skyddade arter.

Mark- och miljödomstolarna prövar överklaganden av beslut i ärenden om förbud enligt fridlysningsbestämmelserna och om dispens från förbuden. I regeringens remitterade förslag till nytt fridlysningsregelverk görs bedömningen att antalet beslut som överklagas kan förväntas minska, men att denna minskning i någon mån kan motverkas av en viss ökning av antalet överklagade tillsynsärenden. Naturvårdsverket bedömer att vårt förslag till vilka arter som bör fridlysas har begränsad påverkan på antalet ärenden som överklagas till domstol.

2.6.2 Konsekvenser för kommuner och regioner

Förslaget bedöms leda till vissa konsekvenser för kommuner och regioner. Kommuner behöver förhålla sig till och ta hänsyn till nya fyndlokaler för fridlysta arter i sitt planarbete och i översiktsplaneringen. Det är idag inte alldeles uppenbart

⁸ Klimat- och näringslivsdepartementet, 2025. S 46.

⁹ Klimat- och näringslivsdepartementet, 2025. S 47f.

hur förslaget till ny artlista kommer påverka planarbetet men en viss påverkan är att förvänta. Antalet kända lokaler för de föreslagna arterna kommer sannolikt att öka då de kan komma att eftersökas av bland annat ideella krafter i samband med att bebyggelseplaner blir kända. En konsekvens av detta är att kommunerna kan behöva skaffa sig bättre kännedom om de nya fridlysta arternas förekomst i god tid före beslut om detaljplan. Det kan också finnas behov av att komplettera redan framtagna underlag. Detta kan ge ökade kostnader, men även innebära att genomgripande anpassningar av bebyggelseplaneringen behöver genomföras. Konsekvenserna för kommuner och regioner avgörs till del av hur vägledningen till dem och deras konsulter genomförs.

Naturvårdsverket bedömer att myndighetens förslag till lista över fridlysta arter inte påverkar den kommunala självstyrelsen eller medför förändringar av kommunala befogenheter eller skyldigheter, respektive grunderna för kommunernas eller regionernas organisation eller verksamhetsformer.¹⁰

2.6.3 Konsekvenser för statens och kommuners arbete med formellt områdesskydd

Fridlysning som skyddsinstrument bedöms vara ett positivt komplement till formellt områdesskydd.

Av uppdraget från regeringen framgår att Naturvårdsverket inte ska ta ställning till om fridlysning av en art väsentligen kan påverka pågående markanvändning. I regeringens föreslagna kriterier finns ett undantag från fridlysningsbestämmelserna för pågående markanvändning i form av bland annat jord- och skogsbruk. Detta undantag gäller dock inte för de arter som är klassade som akut hotade.

Bland de arter som Naturvårdsverket föreslår för fridlysning finns ett stort antal arter, både klassade som akut hotade och starkt hotade, inom flera artgrupper vars främsta hot är rationellt skogsbruk.

Arter som inte är klassade som akut hotade omfattas av det föreslagna undantaget vid avsevärt försvarande av pågående markanvändning och det är tänkbart att det kan uppstå behov i enskilda fall av att skydda dessa arters livsmiljöer mot skogsbruk. En lösning skulle då kunna vara någon form av områdesskydd, till exempel naturreservat eller biotopskydd. Det riskerar att resultera i små, geografiskt spridda, skyddade områden i ett i övrigt brukat landskap. Små geografiskt spridda skyddade områden är varken optimalt ur bevarandeperspektiv eller resurseffektivt, då detta skulle ta resurser från arbete med att skydda större värdefulla naturområden med bättre långsiktiga förutsättningar att bevara biologisk mångfald.

---

¹⁰ Se 8 § förordning (2024:183) om konsekvensutredningar.

2.6.4 Konsekvenser för företag

Areella näringar

Naturvårdsverket bedömer att förslaget innebär lätnader för areella näringar. Oavsett de av Naturvårdsverket föreslagna arterna enligt regeringens kriterier innebär regeringens remitterade förslag till nytt regelverk för nationell fridlysning ett undantag för om pågående markanvändning avsevärt försvåras, se föreslagen 9 b § artskyddsförordningen. Om pågående markanvändning inte försvåras avsevärt kan undantag från förbud ändå gälla enligt föreslagen 9a § artskyddsförordningen om det i det enskilda fallet är uppenbart att syftet inte är att orsaka en sådan påverkan som omfattas av förbudet. Vid tillämpningen av undantagen i denna paragraf ska jord- och skogsbruksåtgärder presumeras uppenbart inte ha till syfte att orsaka en sådan påverkan, om inte annat framgår av omständigheterna. Detta undantag avser arter som markerats med skyddskategori SK2.

För akut hotade arter gäller regelverket fullt ut eftersom undantagen ovan inte blir tillämpliga. Att förbuden gäller i denna utsträckning innebär begränsade konsekvenser för areella näringar.

Naturvårdsverket har föreslagit att 120 starkt hotade arter ska fridlysas med stöd av kriterium 1.1. En fridlysning av dessa starkt hotade arter innebär arterna skyddas mot bland annat pågående markanvändning så länge fridlysningen inte avsevärt försvårar den pågående markanvändningen. Den som bedriver jordbruk, skogsbruk eller annan verksamhet som betraktas som pågående markanvändning behöver ha kunskap om och anpassa sin verksamhet till de aktuella arternas förekomst. Om verksamhetsutövaren avser genomföra en åtgärd som riskerar att skada eller störa en fridlyst starkt hotad art omfattas åtgärden inte av fridlysningsskyddet om detta skydd avsevärt skulle ha försvårat pågående markanvändning. Idag gäller skydd mot åtgärder i pågående markanvändning för samtliga fridlysta arter som i förslaget har minskar från 295 till 255 arter.

Särskilt om skogsbruk

Fler av konsekvenserna för enskilda, som behovet av ökad kunskap och risken för oavsiktligt artskyddsbrott, gäller även för markägare och verksamhetsutövare inom skogsbruket. Förslagen innebär lätnader för verksamheter som inte är direkt riktade mot exemplar av arter samt vid pågående markanvändning. Lättnadens omfattning beror på i hur stor omfattning som dessa arter finns i samma miljöer som arter som fortsatt kommer vara fridlysta vid skogsbruk (arter i bilaga 1 till artskyddsförordningen samt fåglar) efter föreslagen ändring. Mycket av konflikterna kring artskyddet handlar om olika aktörers syn på hur skogsbruk ska bedrivas. Det är därför sannolikt att de föreslagna förändringarna leder till att fokus i stället flyttar till andra fridlysta arter än de nationellt fridlysta.

Med tanke på att föreslagna ändringar innebär lätnader för exempelvis skogsbruk kan det få till följd att markägare inte längre upplever en risk för att skapa förutsättningar för de arter som inte längre kommer vara nationellt fridlysta, och därmed vara mer benägna att bruka skog på ett sätt som gynnar dessa arter.

Tillståndspliktiga verksamheter

För sådana verksamheter som berör ändrad markanvändning, som exempelvis vindkraft, innebär förslagen om fridlysta arter att bolag behöver ha kunskap om arternas förekomst samt hur verksamheten kan komma att påverka arterna.

Vattenkraft

I samband med omprövning eller nyetablering av vattenkraftsverksamheter innebär fridlysningen att till exempel ålen får ett skydd från att dödas och störas samt att deras fortplantningsområden och viloplats skyddas. Eftersom arten är starkt hotad kommer det generella undantaget för pågående markanvändning i den föreslagna 9 b § artskyddsförordningen inte att gälla. Detta innebär att vattenkraftsverksamhet som ska prövas eller omprövas kan behöva söka artskyddsdispens om ålen påverkas på ett förbjudet sätt av verksamheten. Detta bör aktualiseras även i de omprövningar för den nationella planen för moderna miljövillkor som ska ske enligt 24 kap. 10 § miljöbalken. För att de nya miljövillkoren ska kunna anses moderna behöver man i omprövningen bedöma påverkan på ålen enligt aktuell fridlysningsstatus.

2.6.5 Konsekvenser för enskilda (allmänheten)

Att arter som tidigare varit fridlysta slutar att vara fridlysta och att nya arter blir fridlysta kan leda till en svårighet för allmänheten att efterleva de nya bestämmelserna. Samtidigt bör det faktum att listan över fridlysta arter hålls aktuell öka förtroendet för fridlysning som styrmedel.

Det nya förslaget innebär att några välkända arter försvinner från listan över fridlysta arter samt att nya, mindre kända, arter tillkommer. Detta medför ett stort behov av informationsinsatser från berörda myndigheter gentemot allmänheten. Det är viktigt att myndigheterna informerar om de förändringar som har störst betydelse för allmänheten. Det inkluderar både att informera om de arter som utgår och vars fridlysning anses vara allmänt känt, till exempel blåsippa och liljekonvalj och att informera om de nytillkomna arter som bedöms ha störst betydelse för allmänheten, exempelvis ramslök och igelkott.

Om det förekommer arter på den föreslagna fridlysningslistan som bedöms vara lätta att förväxla med andra välkända, vanligt förekommande arter, så behöver allmänheten också få information om detta, så att de inte av okunskap riskerar att orsaka skada på hotade arters livsmiljöer eller populationer och därigenom begå artskyddsbrott. Naturvårdsverket ska först i samband med slutredovisningen redovisa behovet av att lägga till ytterligare arter som kan förväxlas med fridlysta arter.

Det har mindre betydelse för allmänheten om de i tron att till exempel blåsippor fortsatt är fridlysta fortsätter att låta bli att plocka eller gräva upp dem. Snarare är det bra att svårspredda arter som blåsippa fortsatt plockas i begränsad omfattning. Däremot kan det finnas risk att allmänheten oavsiktligt begår artskyddsbrott om de av okunskap plockar eller gräver upp nytillkomna arter på fridlysningslistan som till exempel ramslök. En annan art som är välkänd för allmänheten och nu föreslås

få ett nytt fridlysningskydd är igelkott. Arten är omtyckt av många människor. Fridlysning bedöms kunna ge allmänheten ökad kunskap om artens behov och hotbild. Människor kan uppleva en tillfredställande känsla av att kunna bidra till artens överlevnad genom att visa hänsyn och vidta för arten positiva åtgärder vid skötsel av trädgårdar.

En del av de nya arter som föreslås bli fridlysta är mycket sällsynta och svåra att identifiera för andra än artexperter. Det kan därför finnas en liten risk att allmänheten av okunskap orsakar skador på lokaler där arterna förekommer och som en följd av detta oavsiktligt begår artskyddsbrott. Denna risk bedöms dock vara mycket begränsad eftersom arterna endast förekommer på ett fåtal lokaler.

2.6.6 Konsekvenser för miljön

Miljömål

Det miljömål som bedöms vara relevant i sammanhanget är Ett rikt växt- och djurliv. Enligt en av preciseringarna för miljömålet framgår att *bevarandestatusen för i Sverige naturligt förekommande naturtyper och arter är gynnsam och för hotade arter har statusen förbättrats samt att tillräcklig genetisk variation är bibehållen inom och mellan populationer.*

Förslaget till nationellt fridlysta arter bedöms kunna ge positiva effekter och bidra till uppfyllelse av miljömålet, då fridlysning kan bidra till att statusen för hotade arter inte försämras ytterligare. Däremot bedöms de av regeringen beslutade kriterierna kunna riskera att leda till svårighet att uppfylla miljömålet på grund av att inte alla hotade arter som vore relevanta för fridlysning kan föreslås och att undantag leder till att skyddet inte blir tillräckligt för att motverka hotbilden för många arter som inte är akut hotade. Samma bedömningar kan även göras för övriga miljömål som har bäring på biologisk mångfald.

Skogslevande arter

Ett flertal skogslevande arter vars huvudsakliga hotbild utgörs av rationellt skogsbruk har föreslagits eftersom de uppfyller regeringens kriterier. För de arter som inte har den högsta hotkategorin kommer dock skyddet vara begränsat på grund av de av regeringen föreslagna undantag i det remitterade nya regelverket.

2.6.7 Konsekvenser för totalförsvaret

Totalförsvaret bedöms påverkas i en begränsad omfattning av Naturvårdsverkets förslag till lista över fridlysta arter eftersom det nya av regeringen remitterade regelverket inkluderar en ny grund för dispens från förbudet i de nationella fridlysningsbestämmelserna som omfattar allmän hälsa och säkerhet samt andra tvingande skäl som har ett allt överskuggande allmänintresse. Det innebär att om någon fridlyst art förekommer på platser som är av betydelse för totalförsvaret ska hänsyn tas till arterna. Men om tillräcklig hänsyn inte är möjlig finns en möjlighet till dispens.

2.7 Proportionalitetsbedömning

I arbetet med att föreslå nationellt fridlysta arter har arbetet varit inriktat på att fridlysa de arter för vilka fridlysning är ett behövt och effektivt skydd samt det skydd som arterna bedömts behöva. Arterna har också behövt uppfylla regeringens kriterier i uppdraget.

2.8 Ikraftträdande och informationsinsatser

Regeringen tar beslut om den nya bilagan över nationellt fridlysta arter. De avgör då när den ska träda ikraft. Det ingår inte i Naturvårdsverkets uppdrag. När beslutet är taget behöver Naturvårdsverket informera om förändringarna till myndigheter och intressenter samt till allmänheten.

2.9 Beskrivning av hur och när konsekvenser kan utvärderas

Regeringen har signalerat att det nya fridlysningsregelverket ska inkludera ett krav på Naturvårdsverket att minst vart sjunde år se över vilka djur och växter som är nationellt fridlysta och omfattningen av fridlysningen. Vidare ska Naturvårdsverket redovisa resultatet av översynen till regeringen och vid behov föreslå ändringar av bilaga 2 till artskyddsförordningen.

Naturvårdsverket bedömer att regeringens förslag att Naturvårdsverket ges i uppdrag att regelbundet se över fridlysningen av djur- och växtarter skapar goda förutsättningar för uppföljning och utvärdering av vilka arter som är fridlysta.

2.10 Bedömning av överensstämmelse med EU-rätten

De arter som omfattas av fågeldirektivet eller art- och habitatdirektivet får enligt uppdraget inte föreslås som nationellt fridlysta. De är inte inkluderade i detta regeringsuppdrag. Några gränsdragningsproblem finns därför inte i det avseendet.

Förslagen avseende bland annat orkidéer är utformade på ett sådant sätt att de ska vara i överensstämmelse med Sveriges skyldigheter enligt EU:s CITES-lagstiftning.